

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA október 13.

283. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

Uzunovics miniszterelnök kitünő egyensúlyozó művész. Amióta kormányát megalakította, állandóan válságokat kell kivédenie és ebben a pározásban olyan ügyességet fejt ki, hogy a legpresszimistikusabb horoszkópok ellenére is mindig sikerül baj nélkül kimentenie a kormány hajóját a Szcillák és Charibdiszek közül. Alighogy eliminálódta a két kormányzópárt viszonyából azok az ellentétek, amelyeket Radics István népgyűlési beszédei kavartak fel, előtérbe nyomult a Nikics-probléma. Ezzel a kérdéssel a miniszterelnök szerencsésen taktikázott, de időközben a saját pártjának egy csoportjáról mutatkoztak barátságtalan törekvések a kormány ellen. Amikor azután ezeket az aspirációkat is le szerelte, ismét aktuálissá vált a Nikics-ügy, amelynek likvidálása után most Radics Istvánnak a csehszlovák képviselők zagrebi fogadtatása alkalmával tanúsított magatartása veti alá a kormánykoalíciót újabb próbának. A hétfői minisztertanácsi ülés végeztével a miniszterek nem győzték eléggé hangsúlyozni, hogy szó sincs krízisről. Radics is kijelentette, hogy nem megy Beogradba, mert ott semmi elintézni valója nincs, hiszen közte és a miniszterelnök között a legteljesebb egyetértés uralkodik. És mégis az atmoszféra feszültsége arra vall, hogy mindezek a nyilatkozatok tényleg fennálló nehézségeket lepleznek, amelyeket azonban Uzunovics bölcs higgadsága és nagyszerű politikai érzéke bizonyára ezuttal is le fog győzni a megegyezés politikájának szívós védelmében. Milyen kár, hogy ennek a sok értékes energiának taktikai lépésekben kell felemésztenie, holott annyi hasznát venné az ország az alkotó munka területein.

A kormány gazdasági és pénzügyi bizottsága hir szerint nagyszabású szanalási programot dolgozott ki, amelynek sarokpontjai a kereskedelmi és a földmívelésügyi miniszter által készített nagyfontosságú javaslatok. Eleinte úgy látszott, mint ha a Nikics körül támadt konfliktus volna az akadály annak, hogy a kormány hozzáfogjon a szanalási program végrehajtásához. A közvélemény éppen azért örült a Nikics-ügy likvidálásának, mert azt hitte, hogy ennek a személyi kérdésnek elintézésével a kormány munkaképességének utolsó csorbája köszörülődik ki. Annál súlyosabban éri a népet a csalódás, amit a csehszlovák képviselők látogatásával kapcsolatban váratlanul keletkezett bonyodalom okoz. A megegyezés korszakalkotó jelentősége abban áll, hogy a szerb és horvát nép közjogi kontroverziáinak megszüntével megindulhat a pozitív munka, amelyet az elkeseredett politikai harcok gátoltak. De ha a megegyezés politikáját képviselő kormánytag maga az egyik megegyezett fél gördít akadályokat az utjába, akkor illuzóriussá válik a megegyezés értéke. A szanalási program végrehajtását várja az ország a kormánytól és ódiomot kelt minden politikus vagy párt, amely ennek a programnak beváltását meg-hiusítja.

Ugy hírlik, hogy a radikálisok ez- időszerint nem akarják felbontani a

jelenlegi kormánykoalíciót, mert nincs olyan szövetségesük, amelyik a horvát parasztpártot pótolhatná. Miután pedig a horvát parasztpárt is hajlandó támogatni a megegyezés kormányát, nincs semmi ok arra a feltevésre, hogy a legutóbbi incidens komoly következményekkel fog járni az Uzunovics-kormány helyzeté-

re. Am a nép érdekei szempontjából az a probléma tengelye, hogy a kormány a ráváró nagy feladatokat valóban betölthesse. Az az akadályverseny, amelyet az Uzunovics-kormány eddig megfutott, impozáns teljesítmény, de ez nem lehet cél, csak eszköz a munka feltételeinek megteremtésére. Ideje volna már, hogy

a szerb-horvát megegyezés konstruktív hatása kibontakozzék a politikai csatározások bénító gözköréből és létrejöjjön az ország valamennyi értékes tényezőjének munkakészségen alapuló és a politika bomlasztó erejét ellensúlyozó megegyezése, amely az országot kivethetné a gazdasági válságból.

Ujból sztrájkba lépnek azok az angol bányászok akik már visszatértek a bányákba

A szivattyumunkások kongresszusa határoz arról, hogy abba-hagyják-e a szükségmunkát

Londonból jelentik: Cook, a bányamunkások szövetségének főtitkára hétfőn Ilkestonban beszédet mondott, amelyben bejelentette, hogy

a vasuti és kikötőmunkások a legrövidebb időn belül beszüntetik a külföldi szén szállítást és kirakását.

A bányászsztrájk elmérgesedésére a legjellemzőbb, hogy *Leicester- és Worcester-bányakerületekben* azoknak a bányamunkásoknak egy része, akik a múlt héten álltak újból munkába, ismét elhagyták a bányákat.

Ugy, hogy a dolgozó bányamunkások száma a múlt heti számhoz vi-

szonítva ugyszólván a minimálisra csökkent.

A szükségmunkát végző szivattyumunkások szakszervezete, amely huszezer tagot számlál, kedden este ül össze kongresszusra Londonban, hogy határozzon arról, csatlakozik-e a bányamunkások sztrájkjához és abbahagyja-e a szükségmunkát.

Kitört a kormányválság

Uzunovics miniszterelnök váratlanul őfelségéhez utazott — A radikálisok a horvát parasztpárt vezetőségének visszavonulását követelik

A radikálispárti miniszterek élesen állást foglaltak Radics ellen

Beogradból jelentik: A kedden lefolyt események most már nyilvánvalóvá teszik, hogy

az Uzunovics-kormány súlyos helyzetbe került Radicsnak a csehszlovák képviselők fogadtatásánál tanúsított magatartása miatt, amelyet a radikálispárt elégedetlen elemei fel akarnak használni a kormány megbuktatására.

A kormány reggel nyolc órakor összeült, hogy megfelelő formát keresen az ellentétek elsimítására, vagy a válság megnyitására. Uzunovics miniszterelnök már reggel hét órakor hivatalában tartózkodott, ahol csakhamar összegyűltek a miniszterek és nyolckor megkezdtek a minisztertanácsi ülést. Kilenc óra után

Uzunovics a királyi udvarhoz ment át, ahol közel egy óra hosszat tartózkodott.

Röviddel utóbb *Srskics* Milán törvényegységessítő miniszter is az udvarhoz ment. Általános az a feltevés, hogy

Uzunovics és *Srskics* telefonon beszéltek a *Topolán* tartózkodó királlyal.

Mikor Uzunovics visszatért az udvartól, azt mondta az újságíróknak, hogy semmi egyéb nem történt, csak visszaadta a látogatást az udvari miniszternek, aki őt tegnap felkereste.

A minisztertanács ülése fél egyig tartott, utána a miniszterek együtt mentek a parlamentbe. A kormány

tagjai az újságírókkal szemben igen rezerváltan viselkedtek és csak annyit lehetett megtudni, hogy a minisztertanácsi ülés délután folytatódik.

Ezalatt a parlamentben a pártok türelmetlenül várták a tíz órára összehívott ülés megnyitását, azonban *Trifkovic* Márkó elnök csak félelgykor, a minisztertanácsi ülés után nyitotta meg az ülést. A képviselők körében rendkívül nagy érdeklődés mutatkozott az ülés iránt, mert általában nagy a bizonytalanság a kormány elhatározásai felől és azt várták, hogy a válság bejelentése valamilyen formában meg fog történni.

A legkülönbözőbb verziók voltak forgalomban, amelyek közül azonban egy sem valósult meg. Egyes hírek szerint

a kormány éleshangu kommuniké kiadására készült, amelyben elítéli Radics eljárását, azonban ettől kénytelen volt elállani, mert a Radics-párti miniszterek nem járultak hozzá.

Egy más verzió szerint a radikálisok azt követelik Radicstól és a horvát parasztpárt egész vezetőségétől, hogy vonuljanak vissza. Erre nézve állítólag telefonbeszélgetés is folyt Beograd és Zagreb közt, de Radics ezt a követelést a leghatározottabban visszautasította. Sokan azt várták, hogy a parlament elnöke fel fogja olvasni a miniszterelnök levelét, amelyben a helyzetre való tekintettel a parlament elnapolását kéri, azonban ez sem következett be.

A kora délutáni órákban csak fokozódott a politikai világ idegessége. Ekkor

Uzunovics miniszterelnök váratlanul elutazott *Topolára*. Utazása megerősítette azt a hirt, hogy a kormány helyzete kritikussá vált.

A Radics-párti miniszterek bizalmas konferenciája

A délután folyamán a helyzet semmilyen irányban nem tisztázódott. Öt órától kezdve a kormány radikálispárti miniszterei egymásután megjelentek a miniszterelnökségen, de ők is szemmeláthatólag teljes bizonytalanságban voltak a helyzet alakulása felől. A kormány egy tekintélyes tagja, akinek az utóbbi időben válságosra fordult a helyzete, mindig döntő szava volt, így nyilatkozott az újságírók előtt:

— Egyelőre tárgyalások vannak folyamatban, döntés még nincs.

A Radics-párti miniszterek délután nem jelentek meg a miniszterelnökségen, hanem Radics Pavle lakásán tartottak bizalmas megbeszélést, a melyről azonban semmi sem szivárgott a nyilvánosságra.

Uzunovics miniszterelnök visszatérését este tíz órára várják. Általában az a vélemény, hogy a miniszterelnök visszatérése a válság megújítását fogja jelenteni.

A parlament ülése

A parlament hosszú szünet után kedden délelőtt ülést tartott *Trifkovic* Márkó elnöke alatt. A múlt

ülési jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök felolvasta azt a táviratot, amelyet a parlament a trónörökös születésnapja alkalmából a királyi párhoz intézett, továbbá Öfelsége választáviratát. Felolvasta azokat a királyi ukázokat is, amelyek szerint Öfelsége külföldi távolléte alatt a kormányzót ruházta a királyi hatalmat, Nikics erdő- és bányaiügyi minisztert felmentette állásától és Jovanovics Vása közlekedésügyi minisztert bizta meg az erdő- és bányaiügyi tárca ügyeinek intézésével. A parlament tagjai az ukázokat állva hallgatták végig.

Az elnök ezután bejelentette, hogy Sztakics Brankó és Petkovics Milán radikális képviselők lemondtak mandátumukról és utódaik behívására vonatkozólag az igazolóbizottság intézkedni fog. Bejelentette továbbá, hogy Sibénik dr. agrárreformügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett be a dalmát agrárviszonyok likvidálásáról, Perics Ninkó dr. pénzügyminiszter pedig az 1926—1927. évi költségvetéshez való utólagos hitelekéről.

Rátértek ezután Zagorac Josip Radics-párti és Markovics Pera demokrata javaslatára, amelyet az árvizkárosultak gyors segélyezése tárgyában terjesztettek be, a sürgősség kimondását kérve.

Perics Ninkó dr. pénzügyminiszter kijelentette, hogy a kormány az árvizkárosultak segélyezését a legnagyobb körülményekkel intézi és erre való tekintettel kérte a sürgősség elutasítását. Markovics Pera megindokolta javaslatát és rámutatott arra, hogy a valjevói kerületet ezidén kilencszer öntötte el a víz. Jagatics Mátá horvát föderalista és Moskovljević Milos földművespárti a sürgősség mellett szólaltak fel, miközben Zsanics horvát föderalista és az elnök közt heves szóváltás támadt.

A többség a sürgősségi indítványt elvetette, majd Jovanovics Jován földművespárti sürgősségi javaslatára tértek át. Zsanics a kormányokat tette felelőssé a Vajdaságra szakadt árvizszerencsétlenségért. Megemlítette, hogy a kormányok tizenhét millió dinárt szedtek be ármentesítési illetékek címén, de ezt az összeget más célokra fordították. Hivatkozott az amerikai lapok támadásaira, amelyek szerint az ország kéntelen árvizvédelmi kötelességei-

nek teljesítésére és ezáltal az egész Középeurópát árvizveszélynek teszi ki.

„A Vajdaságnak rend és jog kell“

Grol Milán beszélt ezután és megállapította, hogy a kormány ezt a kérdést úgy kezeli, mintha alamizsnaosztásról volna szó. A szubotici kerület nevében visszautasítja a kérdésnek ilyen kezelését és rámutat arra, hogy

a Vajdaságnak nem alamizsna, hanem rend és jog kell. A Vajdaság az ország legkulturáltabb vidéke, amely a legtöbb adót fizeti és nem tűri, hogy úgy kezeljék, mint a kéregetőt.

Zsuljević Aleksza radikális és Susnik szlovén néppárti szólaltak még fel, majd a többség a sürgősségi javaslatot elvetette.

Az elnök felolvasta az igazolóbizottság jelentését, mely szerint az elhalt Gyurisics Márkó igazságügy-miniszter helyett Bojics Milojet hív-

ták be a parlamentbe, a lemondott Radojević Dragoljub helyébe pedig Milenković Szvetislávot. Végül felolvasta az elnök a csehszlovák képviselők üdvözlő levelét távozásuk alkalmából és fél egykor az ülést bezárta. A legközelebbi ülést szerda délelőtt tíz órára tűzte ki.

A parlament alelnöke a zagrebi zászlóafférről

Zagrebból jelentik: A jugoszláv parlament delegátusai, akik a csehszlovák képviselőket elkísérték a határig, Szubotics Nikola parlamenti alelnök vezetésével kedden visszatértek Ljubljánából. A *Bácsmegyei Napló* zagrebi munkatársa a zagrebi pályaudvaron kérdést intézett Szubotics alelnökhöz a zagrebi incidensre vonatkozólag.

Szubotics alelnök kijelentette, hogy az afférről nem nyilatkozhat, annyit azonban közölhet, hogy Radics István pályaudvari megjegyzései lájkalmas benyomást keltenek a csehszlovák képviselők körében.

A cigány és a csempész

Kedélyes tárgyalás a becs ereki törvényszéken

Becskerekéről jelentik: A becskerekai törvényszék büntető tanácsa előtt a napokban Radu Laci cigány állott vádlottként, aki ellen rablás miatt emelt vádat az államügyész, mert az aradáci határban megtámadta Pósa Gáspár öreg muzslyai napszámot és a nála levő másfél kiló dohányt elrabolta.

— Hogy hívják? — kérdezte tőle Bunics Ivó tanácselnök.

— Cigányul Radu Laci, szerbiül pedig Radu Andrija.

— Büntösnek érzed magad?

— Kicsit büntös vagyok, kezsit csókolom, de csak nagyon picikét. — Aztán elmondja rendre, hogy öreg Pósa bácsi notórius dohánycsempész és a csendőrök őt bízták meg, hogy kerítse kézre, mert ha meg nem fogja, nagyon ki fog kapni. Ki is kapott, mert nem tudta az öreg egyhamar kézrekeríteni. Egyszer aztán találkozott vele az uton, látta, hogy hóna alatt viszi a dohányt, hát, mint a csendőrség megbízottja, elkobozta tőle a csempészárut.

Elnök: Hogyan vetted el tőle?

Vádlott: Nagyon szépen, csöndesen.

— És mit csináltál vele.

— Hazavittem, kezsit csókolom.

— És elszivtad?

— Én? Egy szálát se, hiszen én nem vagyok dohányos. Mindet a feleségem szivta el pipába, az isten nyugosztalja szegényt.

— És mért nem vitted a dohányt a csendőrségre?

— Félttem, hogy megint megvernek. Egyszer már a bajonettel is meg akartak szurni.

— Ki volt az?

— A nevét nem tudom, csak hogy igen nagy volt a rangja. Örmester!

Utána a tanukat hallgatják ki. Az első tanu Jovanovics Dusán, szintén cigány. Az elnök külön figyelmezteti, hogy a tiszta igazat vallja.

— Soha életemben nem hazudtam — feleli Dusán — csakjanak be tíz esztendőre, ha egy hazug szót kimondok.

— Mivel foglalkozik? — kérdi az elnök.

— Kicsit dolgozok, kicsit kereskedek, ahogy jön.

— Meg van esküdvé a feleségével?

Lonci felhuzta szemöldökét.

— Maga az?

Együtt mentek gyalog a színházig. Lonci ugyan fiakkert ajánlott. De Kiss András lebeszélte.

— Olyan szép ez a tavaszi este... És egy kis séta nem árt.

IV.

Behunyta szemmel roskadt szájjal a felesége ágya fölé, nem mert a beteg szeme közé nézni.

— Még két hét...

— Két hét... igen...

A csontig lesóványodott vállak megremegtek. Az új élet reményesség gyult ki az arcon. A kiszáradt kéz szorításából vigasztaló melegség áradt.

— Szegény kis uram...

Csütörtökön Kiss András még délen távozott az irodából. Hazasietelt, átöltözött. Frissen borotvált arcán égett a szomjuság. Az uccán itta a fényt, a tavaszt. A virágüzlet előtt megállt.

— Hitványság... — lázadozott a szíve, de mégis csak bement. Kiválasztott három szál piros rózsát. Arcához emelte. Felszivta az illatot. Megborzongott. Mintha a kórház szaga kísértett volna a szirmokon. Fizetett és kiszédült az ajtón.

Vitte a három szál rózsát Loncinak.

Becsöngetett.

Lonci ideges grimasszal vette át az egyszerű csokrot. Unottan dobta az asztalra.

— Nagyon megerőltette magát, fiam...

Kiss András fejébe szállt a vér.

— Tessék?

— Már hogy tetszik rólam ilyet gondolni — mondja indignálódva. — Hát melyik cigány esküszik pap előtt? Mink minden füzfá alatt esküszünk. Odatesszük a sőt, kenyeret, aztán, hogy ettünk belőle, meg van a házasság. Gyerünk...

— Rokonságban van a vádlottal?

— Nem vagyok én, kérem alássan, csakis annyiban, hogy az ő anyja az én feleségem.

Miután elmondta azt a keveset, amit a dolgról tudott, a károsult Pósa Gábor kerül kihallgatásra.

— Hány éves? — kérdi az elnök.

— Hetven.

— Nős?

— Van egy beteg asszonyom odahaza.

— Mivel foglalkozik?

— Mindenfélével. Ami akad az ilyen öregnek.

— Rokonságban van a vádlottal?

— Hát, hogy így történt, most már rokonságba keveredtünk.

— Hogyan történt az eset?

— Hát megyek az uton Aradac felé, a dohány meg a hónam alatt bepakolva, ü mög möglát, oszt utánam veti magát, meglök, én térdre esek, de a dohányt szorítom erősen, ő meg huzza.

Ekkor az ő kőrmével végigkarmolta a pofámat, hogy csupa vér lettem. Utóvégre is ő vót az erősebb, elvette a dohányt.

— Milyen volt az a dohány? — kíváncsi az elnök.

— Hát bizony nem trafik, csak olyan magyar dohány.

— Honnan szerezte?

— Ahonnan lehetett. Innen is, onnan is.

— Hova vitte a dohányt?

— El akartam adni, mi csinájjak, nagyságos ur, öreg vagyok már, dolgozni nem igen bírok én már...

— Hát a csendőrök nem bántották a csempészett dohány miatt?

— Nem bántottak azok, nem is szótak, nem is ütöttek, látták, hogy szegény, öreg ember vagyok.

Ezzel vége is van a tárgyalásnak. Párvány államügyész mond rövid vádbeszédet, aztán a bíróság kihirdeti az ítéletet: rablás miatt *hathónapi börtönre* ítéli Radu Laci cigányt. Laci sokkalja, felebbez és a felebbezéshez csatlakozik mostohaapja is, az öreg cigány, pedig ő csak tanu. Azután mindketten sértődötten távoznak.

— No, hallja? Három szál rózsát hoz nekem a névnapomra? Hát mit gondol...?

— De hát...

— Szót se.

Felkapta a csokrot és feléje hajította.

— Itt van. Tartsa meg.

Kiss András lehajolt. Felszedte a három szál rózsát és izzó szégyenkezéssel tántorgott ki az ajtón. Még bucsuzni is elfelejtett.

V.

A fehér párna fölött már az ajtóból rámosolygott az asszony. Felkönyökölt az ágyon. Az öröm vissza-lopta arcára az élet színét. Tapsolt a kezével:

— Édes... édes... Rózsát hozott... nekem hozta...

Kiss Andrásnak elszorult a torka: — Nokedl...

Az asszony átvette a csokrot. Azután megcsókolta az urát:

— Milyen drága...

Tekintetében a hála fénylett: — Hogy rámgondolt...

Kiss András elfordult. A rózsák virító színe vakította a szemét. Ezt a három szál rózsát Lonci parfümös keze hajította el. És mintha minden szirma kést forgatott volna meg a szívében. Itt ajándék az, ami másnak nem kell, amit letapostak, amit eldobott a bün...

Kiss András szeme megnedvesedett. Égette a könny.

Az asszony simogatta a rózsákat: — Köszönöm...

Aztán az urára nézett. Csodálkozott:

— Maga... sir?...

A férj

Írta: Erdődy Mihály

I.

A fanyar kórházi szag a torkára ült, amikor belépett. Lerázta magáról a havat és körülnézett. Szédülve állt meg a kórterem ajtaja előtt.

— Kít keres?

Az ápolónő szelid, kék szeme úgy tapadt rá, mint egy kötés a seben. Fellélegzett.

— A feleségemet... Kis Andrásné... kérem...

— Harmadik kórterem, hatodik ágy.

— Köszönöm.

Benyitott.

A hervadt, sárga arc mosolyra frissült. És a két sovány kar felemelkedett. Kiss András lehajolt, hideg száját a beteg kicserepesedett ajkára nyomta.

— Jobban vagy?

— Igen.

— Hálstennek.

— Még... öt... hét...

Kiss András keze az asszony forró homlokán reszketett.

— Az a fő, hogy az operáció sikerült... Majd csak elmúlik az az öt hét is valahogy...

II.

Az első hét tompán, üresen telt el. Az irodában idegesen szivta cigarettaí, szórakozott volt, a munka lassan ment. Alig várta a délutánt. Nem is ebédelt, szaladt, hogy még idejében a kórházban legyen. Elsőnek érkezett és utolsónak hagyta el a termet. Az ápoló meg is mondta:

— Legjobb férj a világon.

Tavaszkodott. A nedves aszfalt fénylett a napon. Az Üllői-ut reménytelen házsora úgy feküdt a szívére, mint egy felvirágozott ravatal.

— Tavasz van... tavasz...

Átfütötte valami forróság, a vére zúgott és tekintetét az elhaladó nők arcára emelte. De gyorsan lekapta róluk a szemét. Torkában még reszelt a kórházi szag.

III.

A második hét elején találkozott Loncival. Első érzése az volt, hogy ez a nő még mindig érdekli őt. Valamikor házasságot is ígért neki. Akkor még Lonci színinövendék volt. Kikacagta. Most, hogy a sors összehozta vele, röstellte bevallani, hogy nős. Letagadta.

— Magára... vártam...

Lonci átcsilingelt a nevetés.

— Lekésett.

Kiss András elvörösödött. A feleségére gondolt. Ijedten nyujtotta a kezét.

— Isten vele, Lonci...

És sietett haza.

De másnap már a színháznál megtudta a Lonci címét. És a kórházból egyenesen a Bokréta-uccába ment. Odaiutazta a vére. Ez a vér körülszaladt a testén és valahányszor a szívére futott, heves szégyenkezést érzett.

— Gazember vagyok.

De a vér átzakatolt rajta, keresztülrobogott, mint a vonat a kis órház előtt és már el is felejtett mindent. Lonci elé lépett.

— Micsoda véletlen.

KISEBBSÉGI ÉLET

Knirsch képviselő, a csehszlovák parlament német tagja, a napokban Bécsben előadást tartott északamerikai tanulmányútról. A képviselő elmondotta, hogy Amerika legjelentékenyebb személyiségei nagy figyelemmel kísérik az európai nemzeti kisebbségek helyzetét és tudatában vannak annak, hogy negyvenmillió ember elnyomása lehetlenné teszi a kontinens fejlődését. Előadásának végén Knirsch bejelentette, hogy Newyorkban megalakult a »népek nemzeti önrendelkezésének ligája«, amelynek egyrészt az a programja, hogy Amerika közvéleményét állandóan tájékoztassa a kisebbségek helyzetéről, másrészt az európai nemzeti kisebbségeknek hathatós támogatást nyújtson.

*

Az erdélyi szászok körében érdekes mozgalom indult meg. A mozgalom Brassóból indult ki, a fiatal szász írók részéről, akik a Klingsor című igen magasnívójú szépirodalmi lap körül csoportosulnak. Az ifjú szászok, amint ők magukat nevezik, szakítani kívánnak a hagyományos szász politikával és belteresebb kisebbségi politikára akarnak áttérni, összhangban és bensőségebb kapcsolatban a Romániában élő többi kisebbségekkel. Politikai programjukat most állítják össze, de még problematikus, hogy nyilvánosság elé lépnek-e vele, vagy ezen a téren még titelben tartják a régi szász hagyományt és csak a párt belső életében igyekeznek irányelveiknek érvényt szerezni. A mozgalom élén Zillich Heinrich, a Klingsor vállalat irodalmi és adminisztratív vezetője áll, akinek kezdő tevékenysége odairányul, hogy a különböző német lapokkal megtalálja az összeköttetést az új irányzat propagálására.

*

Ismerjük meg egymást címmel érdekes cikket írt a cseh agráriusok lapja, a Venkov. »Aki a nemzetiségi, a kisebbségi kérdéstről akar beszélni — írja — annak elsősorban a viszonyokat kell megismerni. Nem ismerjük egymást: a német iparosok nem ismerik a cseh mezőgazdasági vidéket, nem ismerik annak lakosságát, viszont a csehek nem ismerik a németek gazdaságát, takarékoságát és életmódját a Reichenberg vidékén fekvő ipari városokban. Az új többség ereje, amelyben két német párt is helyet fog foglalni, a politikai és gazdasági együttműködés talán helyrehozza ezeket a hibákat és a két nép meg fogja egymást ismerni. A cseh agráriusok már eljutottak ehhez a belátáshoz — a németekkel szemben. Reméljük, hogy ennek a hangnak visszhangja lesz Szlovénkóban is...«

*

Szabolcska Mihály érdekes nyilatkozatot adott az erdélyi pártellenzék mozgalmáról egy temesvári újságíróknak. »Minden megmozdulásnak van jogosultsága — mondotta — és mindenkinek joga van arra, hogy véleményét megmondja a gyergyószentmiklósi nagygyűlésen. A mozgalom megindítóját olyan embernek ismerem, aki csak jót akar. Miért is akarná a magyar kisebbség veszélyét? Azt tartom és ismételné kívánom, hogy Krenneréket a gyergyószentmiklósi kongresszuson meg kell hallgatni. Ez a feltétele, hogy a magyarság ketté ne szakadjon.«

*

A katolikus unió kongresszusán, mely most ért véget, Ulitzka prelátus, a német birodalmi gyűlés tagja, hosszabb beszédet tartott a kisebbségi kérdéstről. »A kisebbségi kérdés — mondotta — tulajdonképpen mérleg, melyen megmérhetjük, hogy mennyiben vesszük komolyan az igazság és a szeretet eszméjét. Egész életemen át foglalkoztam a kisebbségi kérdéssel és mindig azt az elvet képviseltem, hogy a kisebbségeknek a legnagyobb szabadságot kell adni és a legmesszebbmenő türelmességet kell a kisebbségekkel szemben tanúsítani. Mindenekelőtt az egyházi ügyekben kell e toleranciát alkalmazni. A tem-

plom kapuja előtt meg kell szünnie a nemzetiségi harcnak. Sajnos, tapasztaljuk, hogy e harc az egyházakba is bevonult és a kisebbségeket egyházi téren is elnyomják. Ha már az egyházban is megsértik a kisebbségek jogait, úgy ez magának az egyháznak a kárát jelenti. Mi német katolikusok mindig sikra szállottunk azért, hogy Poroszországban a kisebbségeket igazságos és toleráns bánásmódban részesítsék. Sokszor kellett hallanunk, hogy nem vagyunk eléggé nacionalisták és nem törődünk az államjogaival. Mi azonban azon az uton ha-

ladtunk, amelyet a jog alapelvei irtak elő nekünk. Egy felsősziléziai pap a porosz tartománygyűlésen egyszer a következőket mondotta: »Az anyanyelv a válásos és polgári nevelés kulcsa és záloga!« Ez az alapelv programunk sarkpontja. A német katolikusok nevében ünnepelesen kijelentem, hogy a Németországban élő kisebbségek részére mindig az igazság, tolerancia és szabadság, valamint a keresztény szeretet alkalmazásáért fogunk harcolni és kérjük a többi országok képviselőit, hogy kövessék példánkat.«

A dominiumok követelik az angol alkotmány megváltoztatását

Ausztrália, Délafrika és Írország azt kívánják, hogy az anyaország és a dominiumok egymástól független államok szövetségét alkossák

Londonból jelentik: A küszöbön álló angol birodalmi konferencián a dominiumok olyan messzeemenő követelésekkel lépnek fel az anyaországgal szemben, amelyek az alkotmány teljes megváltoztatását vonják maguk után.

A délafrikai és ír dominiumok követeléseik képviselőit Ausztráliának akarják átengedni s Bruce-nak, Ausztrália miniszterelnökének feltett szándéka, hogy a birodalmi konferencián keresztülvigye a birodalom átalakítására vonatkozó alapvető indítványát.

Bruce azt akarja, hogy

az anyaország és a dominiumok a jövőben egymástól független államok szövetségét alkossák, önállóan intézhessék külpolitikájukat és intézkedéseiket csak jóváhagyás végett jelentésük be.

Ha ezt az indítványt a birodalmi konferencián nem sikerül elfogadtatni, akkor Bruce úgy Ausztrália, mint Írország és Délafrika nevében ki fogja jelenteni, hogy

ezek a dominiumok feleslegesnek tartják a további birodalmi konferenciák megtartását, ha azok csak plátói határozati javaslatokat hozhatnak.

Pangalosz hivei nem vehetnek részt a görög választásokon

A monarchisták a svájci milícia mintájára akarják átszervezni a görög hadsereget

Athénből jelentik: A kormány elhatározta, hogy mindazok a politikusok, akiknek legsekélyebb közösségük volt Pangalosz diktatúrájával, a november 4-iki általános választásokon nem léphetnek fel, mint képviselőjelöltek. A kormány ezt a rendeletet valamennyi politikai párt együttes kívánságára hozta meg.

Metaxas tábornok, a németbarát monarchisták vezére nyílt levélben jelenti be jelöltségét, de hangsúlyozza, hogy az államforma megváltoztatásának kérdését egyelőre nem akarja felvetni és ha bekerül a parlamentbe, első dolga az lesz, hogy a görög hadseregnek a svájci milícia mintájára való átszervezését sürgetse.

A nagy amerikai botránypör ítélet nélkül végződött

A newyorki esküdtek négy napi tanácskozás után sem tudtak egyhangu verdiktet hozni Dangherty igazságügy-miniszter vesztegetési pörében

Newyorkból jelentik: Két hét óta folyt a newyorki szövetségi bíróság előtt az újabb idők legnagyobb politikai botránypöre. Az ügyészség Harry M. Danghertyt, Harding, majd Coolidge igazságügyminiszterét és Thomas W. Millert, az idegen vagyonok örét, azzal vádolta, hogy a háború alatt zár alá vett elleneséges vagyonok kezelése körül bűnösen összejárta, nagy vagyont harcsoltak össze. A vádirat legsúlyosabb pontja az volt, hogy az igazságügyminiszter és az idegen vagyonok öre, az American Metal Company lefoglalt vagyonának feloldását vesztegetésért, hivatali kötelességük megszegésével eszközölték. A per koronatanúja Richard Merton német multimilliomos volt, aki a feloldási tranzakciót kijárta. Tekintettel, hogy Dangherty az első igazságügyminiszter, akét hivatali ténykedéséből kifolyólag bíróság elé állítottak Amerikában, a nagy per óriási izgalmat keltett a közönség minden rétegében.

A botrányperben pénteken végződött a bizonyítási eljárás. A közvádló a volt igazságügyminiszternek és az idegen vagyonok örököjének szigorú megbüntetését kérte, majd a védőügyvédek tartot-

ták meg védőbeszédeiket. A tárgyalás elnöke ezután feltette a bűnösségre vonatkozó kérdéseket az esküdtekhez, akik pénteken este visszavonultak tanácskozásra. Az esküdtek pénteken egész éjszaka tanácskoztak, miután azonban nem tudtak eredményre jutni, szombaton is egész nap bezárva maradtak az esküdtek szobájában, ahova beszállították részükre az ételmezt, azonban szombat estig sem tudtak egyhangu verdiktet hozni és ezért a teljesen kimerült esküdteket szombat este bírósági tisztviselők felügyelete mellett egy a szövetségi törvényszékkel szomszédos szállodába kísérték. A szállodában eltöltött éjszaka után az esküdteket vasárnap reggel ismét visszakisérték a bíróság épületébe, ahol egész vasárnap ismét tanácskoztak, míg végül az esküdtek főnöke jelentette a tárgyalás elnökének, hogy nem tudnak egyhangu verdiktet hozni, akárhányszor szavaznak is a vádpontok felett.

Az elnök erre felszólította az esküdteket, hogy folytassák a tanácskozást addig, amíg egyhangu verdiktet nem hoznak. Vasárnap éjszákára ismét a szomszédos szállodába kísérték az es-

küdteket, akik hétfőn reggel újból folytatták tanácskozásukat, majd a délelőtti folyamán jelentették, hogy nyílt tárgyaláson akarnak beszámolni négy napos tanácskozásukról.

A nyílt tárgyaláson azután az esküdtek főnöke bejelentette, hogy az esküdtek szavazása egy esetben sem tudott egyhangu verdiktet eredményezni. Tekintettel arra, hogy az amerikai törvények szerint csak egyhangu verdikt alapján hozhat a bíróság ítéletet, az elnök befejezettnek nyilvánította az eljárást a vádlottak ellen. A főállamügyész gondolkodási időt kért, hogy kérje a per újrafelvételét. A nagy per költségeit, mintegy félmillió dollárt az államkincstár tartozik fizetni.

Mestrovics Iván Noviszadon

A világhírű jugoszláv szobrász tiszteletére bankettet rendeztek

Noviszadról jelentik: Mestrovics Iván, a világhírű jugoszláv szobrászművész Popovics Lázár zagrebi egyetemi tanár kíséretében hétfőn megérkezett Szremszki Karlovcira, ahol Rankovics Nikola földbirtokos vendége volt. Mestrovics dr. Markovics Lázár, a noviszadi egészségügyi főfelügyelő társaságában kirándulást tett a Venacra, ahol megtekintette a gyermeküdülőtelepet és Krusedolba, ahol az ottani zárda műkincseit tanulmányozta.

Szremszki Karlovciról a világhírű szobrász kedden Noviszadra érkezett, ahol tisztelői ünnepelesen fogadták. Mestrovics megtekintette a város nevezetesebb épületeit és meglátogatta a Maticát. Tisztelői este a Fehér Hajóban bankettet adtak tiszteletére, amelyen nemzetiségi különbség nélkül résztvettek a város előkelőségei.

Mestrovics nemrég tért vissza Amerikából, ahol nagy sikereket aratott.

Az áruló levél

A Valjevszka-uccai betörők Budapesten tartózkodnak

A Bácsmegeyi Napló megemlékezett arról a vakmerő betörésről, melyet október 3-ikára virradó éjjel ismeretlen tettesek követtek el Pasztelik János szobafestő Valjevszka-ucca első számú házában levő lakásán.

A betörés elkövetésekor senki sem tartózkodott Pasztelik lakásában és az éjszaka sötétjében az ismeretlen betörők zavartalanul dolgozhattak. A tettesek először az előszobába nyíló ajtót törtek be és azon behatolva bejutottak a szomszédos szobába, ahol az egyik szekrényben a szobafestő pénze volt elhelyezve. A szekrényt felfeszítették és az abban talált harmincezer dinár készpénzt és ötezer dinár értékű értékpapírt elvitték. A betörést a reggeli órákban maga Pasztelik vette észre, nyomban jelentést tett a nyolcadik körű rendőrbiztosnak, aki megindította a nyomozást.

A rendőrség gyanúja egy K. J. nevű fiatalemberre irányult, aki többször megfordult Pasztelik lakásán. A fiatalembert elő akarták állítani, kiderült, hogy eltűnt Szuboticáról és szülei sem tudták megmondani, hol tartózkodik. A nyomozás megállapította, hogy K. J. a betörés utáni reggel a szubotici pályaudvaron másodosztályú jegyet váltott Bácska-Topolára. A detektívok rögtön kiutaztak Topolára, de a fiatalembert nem sikerült nekik felkutatni, aki — a feltevés szerint — csak azért váltott jegyet, hogy ezzel félrevezesse a nyomozó hatóságokat.

A rendőrség biztosra vette, hogy a betörők még a kritikus éjszaka átszöktek Magyarországra, bár semmi pozitív adat erre nézve nem merült fel. A keddi napon igazolódott ez a feltevés, a rendőrség kezébe került egy levél, melyből kiderült, hogy a betörést valóban K. J. és három társa követték el, akik jelenleg Budapesten tartózkodnak. A levél alapján a rendőrség diplomáciai úton kéri fogja a betörők kiadatását.

BERLINI LEVÉL

Hogy van ez másutt?

Egyszerre vönul vissza a magánéletbe a német politika két legmarkánsabb alakja, Severing porosz belügyminiszter és von Seeckt tábornok, az új német hadsereg főparancsnoka. Severing önként, Seecktet menesztik. Amilyen öröm a jobboldalon, hogy Severing végre lemondott, olyan megnyugvást kelt balfelől, hogy a monoklis hadur, aki nemrégiben ünnepelte a hadsereg kötelékében töltött negyvenéves jubileumát, nem veszélyeztetni tovább rejtélyes tevékenységével a köztársaságot. Hat teljes esztendőn keresztül volt megszakítás nélkül miniszter Severing és hat teljes esztendőn keresztül állt a hadsereg élén von Seeckt — most egyszerre távozik ez a két ember, akik szinte egyedül fix pontoknak számítottak a német belpolitika kavargó örvényében.

Severinget, az egykori lakatossegédet egyetlen mondata tette a leggyűlöltebb politikussá a német jobboldal szemében, illetőleg az, hogy érvényt is tudott szerezni ennek a mondatnak, amely így hangzott: »Amíg én ezen a helyen állok, nem lesz puccs.« Hat év alatt minden puccskísérlet megtört Severing erélyén és éberségén. A császárhű porosz rendőrség vezetőit lassú és szívós munkával sorra elhelyezte előkelőbb, de veszélytelen pozíciókba s megbízható, demokratikus érzésű tisztviselőkkel váltotta fel. A berlini rendőrség főnöke egy volt vasmunkás, Grzesinski lett, aki most Severing helyébe lép. A jobboldali sajtó állandóan azzal vádolta Severinget, hogy pártpolitikát visz a rendőrségbe, ennek a vádnak azonban éppen az ellenkezője igaz: a porosz belügyminiszter kíméletlen eréllyel letörte a rendőrség politizálását. Hogy az egész közbiztonsági szervezetet köztársaságivá tette, ez csak azok szemében lehet vád, akik még mindig nem akarják tudomásul venni, hogy a német birodalom — új alkotmánya szerint — köztársaság. A monarchista Kapp-puccsot, miután már győzött, két nap múlva megbuktatta Severing, aki ekkor lett miniszter és a puccskísérletek egész sorozatát hiusította meg hat év alatt. A baloldali puccsokét is és ezért a kommunisták *Rote Fahne* legalább ugyanolyan vehemenciával támadta állandóan a »vörös belügyminisztert« mint a horogkeresztes *Kreuzzeitung*. Negyvenhat esztendő korában került, köztudomás szerint akarata ellenére, csak a szociáldemokrata pártvezetőség parancsának engedelmeskedve, a bársonyszékbe Severing, aki már akkor is súlyos beteg volt és hat esztendő alatt emberfeletti munkát végzett, úgyhogy egy napon sem tudhatta, megéri-e a következőt. Félálabbal a sirban visszavonul most pihenni...

Seeckt tábornok, aki hat esztendeig azt a katonai pozíciót töltötte be, amit a császárság idején II. Vilmos, egyike a legfiatalabb német generálisoknak. Karrierjét annak köszönheti, hogy gyűlölt ellenfele volt mindig, már a békében is, Ludendorffnak. Amikor Ludendorff a háboruban főszállásmeister lett, elküldte Seecktet katonai attasénak a török frontra, ami nem volt éppen a legirigyeltebb beosztás, de egy előnye kétségtelenül megvolt: az ember itt nem blamálnhatta magát és nem vált gyűlöltté — mint a hadseregparancsnokok — a legénység szemében. Amikor a fegyverszüneti szerződés megkötése után Seeckt hazakerült a török frontról, már kialakult helyzetet talált. A császárság visszaállítására törekvő tisztek Ludendorfftól várták a jelszót s így Seecktnak adva volt a teendője, élére állt azoknak a tiszteknek, akik bele akartak illeszkedni a megváltozott viszonyokba. A köztársasági vezetők kapva kaptak Seeckten, mint a falat kenyérre, olyan szükség volt egy tábornokra, aki semmilyen irányban sincs kompromittálva. Seecktet bízták meg a hadsereg megszervezésével és ő el is végezte ezt a feladatot, megteremtette az új hadsereget a maga képére. A Ludendorff-kreaturákat könyörtelenül eltávolította — ezzel megszervezte a baloldali bizal-

mát. Irredenta-ürüggyekkel megszervezett egy második, titkos hadsereget, a »Schwarze Reichswehr«-t — ez mellé állította a jobboldalt. Otto Braun, a porosz miniszterelnök nevezte el Seecktet »politikai szfinksz«-nek és ez a név aztán rajtaragadt a hadseregparancsnokon, aki saját testvére előtt sem nyilatkozott soha politikai érzelmeiről. Feltehetően korrekt magatartást tanúsított a hadsereg élén Seeckt tábornok, amint-hogy feltétlenül korrekt magatartást tanúsított mindig maga a hadsereg is, amelynek tisztjei, ha politikai gyilkosságok elkövetésére szánták rá magukat, gondosan — átléptek előbb a »Schwarze Reichswehr« kötelékébe, a melynek tevékenységéért nem lehetett a legitím hadvezetőséget felelőssé tenni. Inkább csak érzés dolga volt, hogy a baloldal állandóan nyugtalanodott Seeckt egyre növekvő hatalma és befolyása miatt, amíg most aztán a hadseregparancsnok el nem csuszott egy narancshéjra, azzal, hogy a műnsingeni hadgyakorlatokon engedélyezte a volt német trónörökös legidősebb fiának, Vilmos hercegnek a részvételét, a kit a tisztikar ott az uralkodó-család tagjait annakidején megillető nagyszab-

básu ünnepségekben részesített.

Érdekes egyéniség Seeckt is, Severing is, de talán még személyükénél és távozásuk körülményeinél is érdekesebb a különböző pártlapok magatartása velük szemben. A baloldali sajtó természetesen ünnepli Severinget, akitől fáklázszénével bucsuzott el a porosz főváros, de nincs olyan jobboldali lap sem, amelyik Severing visszalépésének jelentőségét méltató — és tevékenységét ádázul támadó — cikkében nem a legnagyobb tisztelettel emlékezne meg a volt belügyminiszter egyéni tisztességéről és kivételes képességeiről. A horogkeresztesek vezérlapja, a *Lokal Anzeiger* így kezdi Severingről szóló vezércikkét: »Severing ur olyan szegényen tér vissza a magánéletbe mint amilyen szegényen elfoglalta hivatalát.« Ugyan-így ír a baloldali sajtó — azok a lapok is, amelyek a legerélyesebben követelték Seeckt távozását — a hadseregparancsnokról. A *Berliner Tageblatt*, vagy a *Vossische Zeitung* semmivel sem dicsérik kevésbé Seeckt organizátori tehetségét és személyes kvalitásait, mint a monarchista *Nachtausgabe*.

Németországban ez így van...

d. t.

Az új csehszlovák kormány még e héten megalakul

A németek és a szlovák néppárt is belép Svehla kormányába

Prágából jelentik: Minden remény meg van arra, hogy Svehla volt miniszterelnökkel az élén még ezen a héten megalakul az új parlamentáris kormány. Svehla kedden délután Nagytapolcsányba utazott, hogy jelentést tegyen Masaryk köztársasági elnöknek eddigi tárgyalásai eredményéről.

A kormány megalakulásának utolsó nehézsége is elhárult azáltal, hogy a szlovák néppárt Pozsonyból táviratilag értesítette Svehlát, hogy kész belépni a kormányba, ha ígéretet kap a szlovák probléma sürgős megoldására. Eddig a szlovák nép-

párt azon az állásponton volt, hogy a kormánybalépés kérdésében nem határozhat addig, amíg Hlinka viszatér Amerikából és ennek az álláspontnak a feladása most siettetni a kormányválság megoldását. Az aktív német pártok is belépnek az új kormányba, úgyhogy a Cserny-féle hivatalnokkormány még e héten lemond és nyomban megalakul az új Svehla-kormány.

A *Narodny List* értesülése szerint Benes külügyminiszter távolléte alatt Svehla miniszterelnök maga fogja vezetni a külügyminisztériumot is.

Szomborban meggyorsítják az adófelszólamlási bizottságok munkáját

Bogojevics miniszteri biztos befejezte a vizsgálatot a szombori pénzügyigazgatóságnál és a városi adóhivatalban — Elrendelte az adóhátralékok azonnali erélyes behajtását

Bogojevics Iván miniszteri biztos, pénzügyminiszteri inspektor Szomborban is befejezte az adóvizsgálatot. A kerületi pénzügyigazgatóságnál és a városi adóhivatalban több héten át folytatott hivatalvizsgálata eredményéről a miniszteri biztos részletes jelentést terjesztett fel a pénzügyminisztériumnak. Mint értesülünk, a szombori pénzügyigazgatóság valamennyi ügyosztályának munkájára vonatkozólag, némi hátralékoktól eltekintve, megelégedésének adott kifejezést és megállapította, hogy **jobb az adóügyi adminisztráció, mint Szuboticán, bár Szomborban is még sok feldolgozni és rendezni való van hátra.**

Egyes adónemeket Bogojevics miniszteri biztos megállapítása szerint Szomborban 1922. év óta nem vetettek ki, az adókönyveket 1916. óta nem zárták le s ugyancsak 1916. óta elmaradt az adótorozó községek adókönyveinek hitelesítése a pénzügyigazgatóság részéről. Leginkább azonban a III. osztályu kereseti adó, valamint a jövedelem-, vagyion- és hadinyereségadó **felszólamlási bizottság működésének lassúsága** miatt emel kifogást a miniszteri biztos, mert mind a két felszólamlási bizottság hetenként csak két-két napon foglalkozik a benyújtott panaszokkal. Ezért Bogojevics azt a javaslatot intézi a minisztériumhoz, hogy **a két felszólamlási bizottságot utasítsák egész heti permanens munkára a kincstár, de főleg az adózó felek érdekében,**

hogy a felebbezések elintézésére a jövőben ne kelljen tulsokát várni. A javaslat indoklásul előadja, hogy a III. osztályu kereseti adó felszólamlási bizottság a múlt év novemberétől kezdve eddig csak mintegy ezernyolcszáz panaszt intézett el és még ezerhatszáz panasz vár elintézésre, ami körülbelül további egyesztendő munkát igényelne. A jövedelem-, vagyion- és hadinyereségadó felszólamlási bizottság pedig ez év februárjában kezdte működését s a mai napig körülbelül ezer panaszt intézett el **hátra van még kétezernyolcszáz panasz, amelyek elintézése szintén még egy évig, esetleg hosszabb ideig is tartana** a mostani munkarendszer mellett.

Mint-hogy a miniszteri biztos **elrendelte a hátralékos adók azonnali és legerélyesebb behajtását,** az adózó polgároknak is érdekében áll, hogy a felszólamlási bizottságok munkája gyorsabb tempóban haladjon. Így módon elkerülhetővé válna az a helyzet, hogy **miután sürgősen behajtották az eredetileg kivetett adót, az adózó polgár hónapok múltán értesül arról, hogy a kivetett összeget a felszólamlási bizottság redukálta** és akkor hosszadalmas hivatalos eljárás útján kellene az érdekelt félnek a többletet visszakérnie.

Az adminisztratív munka területén mutatkozó restanciák elintézésére, valamint **a kilencvenkétmillió dinárt kitevő állami egyenes adóhátralék behajtására igen rövid határidőt tűzött ki a pénzügyigazgatóság számára a**

miniszteri biztos.

Ez év végéig fel kell dolgozni az adminisztratív hátralékokat, mlg az adóhátralékoknak azonnali, végrehajtás útján való behajtását rendelte el, de **figyelembe fogják venni az egyes felek részére a minisztériumtól engedélyezett adótilétési haladékokat.** Vizsgálatot tartott a miniszteri biztos a városi adóhivatalban is, ahol az adminisztratív munkát, bár van hátralék, általában kielégítőnek találta. A **tizenhétmillió dinár** adóhátraléknak soronkívül és a legerélyesebb behajtását rendelte el a városi adóhivatalban is Bogojevics miniszteri biztos.

Szombaton iktatják be az új szubotikai polgármestert

Gyorgyevics Dragoszláv a közgyűlés előtt teszi le a hivatali eskű

Szubotica város tanácsa szombaton, október hó 16-ikán rendkívüli közgyűlést tart. A városi tanács a szombati közgyűlésen fogja beiktatni Gyorgyevics Dragoszláv új polgármestert, akinek **kinevezése kedden délelőtt érkezett meg.** Mivel még kétséges, hogy Sztipics Károly dr. főispáni kinevezése szombatiig meg fog történni, Gyorgyevics Dragoszláv polgármester minden valószínűség szerint a városi közgyűlés előtt fogja letenni hivatali esküjét. A közgyűlésen az új polgármester tüzetes programbeszédet fog mondani.

A közgyűlés tárgysorozatán apróbb közigazgatási folyó ügyeken és nyugdíjazásokon kívül a város 1926. évi költségvetési tervezete szerepel, amit már egy hónappal ezelőtt elkészítettek, azonban a polgármesterválság miatt nem kerülhetett sor elintézésére.

Román óvónő — szerb nacionalista

Bocsánatot kér magyar és német kollégáitól a becskerekeli nacionalista óvónő

Becskerekről jelentik: A becskerekeli magyar és német nemzetiségű tanító-nőket — mint a *Bácsmegyei Napló* megírta — a tanítónők egyesületének ülésén súlyosan megsértette egy tulzó nacionalista, román anyanyelvű tanító. Az ülésen arról tanácskoztak, hogy a Péter király-szobor leleplezése alkalmával ki képviselje az egyesületet a hódoló küldöttségben. Végül egy egyeztetek meg, hogy a küldöttségbe Zsupanszki Szmilja elnököt és Melcer Róza óvónőt delegálják, mire felszólt Bröder Sándorné román anyanyelvű óvónő és tiltakozott az ellen, hogy **Öfelsége** színe elé nemzetiségi tanítónőt eresszenek. A román óvónő felszólalása nagy megütközést keltett nemcsak a kisebbségi tanítónők és óvónők között, akik nyomban el is távoztak az ülésről, hanem a szláv tanítónők körében is.

A szláv tanítónők beadvánnyal fordultak az egyesület elnökségéhez és megsértett kolléganőiknek a legmesszebbmenő elégtételt követelték. Beadványukban csodálkozásuknak adnak kifejezést, hogy ez a tapintatlan felszólalás épp egy kisebbségi óvónő részéről történt.

Bröderné neszt vette, hogy tulzó nacionalista kijelentése szláv kolléganőinél is épp az ellenkező hatást keltette, szintén beadvánnyal fordult az egyesület elnökségéhez es bejelentette, hogy **ünnepélyesen bocsánatot kér megsértett kolléganőitől.** Azonban — mint értesülünk — ha a kisebbségi tanítónők meg is elégednek ezzel az elégtétellel, a szláv tanítónők körében az ünnepélyes bocsánatkérés nem tekintik elintézési módnak, hanem ragaszkodnak **ahhoz, hogy zárják ki Brödernét az egyesületből.** A jelek szerint az egyesület valószínűleg ezt az álláspontot fogja elfoglalni, ha csak a kisebbségi tanítónők védelmére nem kelnek kolléganőjüknek, aki őket megsértette.

Novemberben összeül

a görög keleti püspökök konferenciája

A püspöki tanács Török János amerikai püspök ügyében is határoz

Noviszadról jelentik: Dimitrije patriárka november elsejére Szremszki Karlovcira, a patriárkai palotába, ülésre hívta egybe a jugoszláv püspöki kart.

A püspöki kar ezidén már harmadik évben ül össze. Az egyházi statutumok évente két püspöki gyülekezeten tartását írják elő: egyet tavaszkor és egyet őszi. A viszonyok és az események ebben az évben a tavaszi gyülekezeten kívül egy rendkívüli nyári ülészek megtartását teszik szükségessé. A rendkívüli ülészek vitássá teszik az őszi rendes ülészek sorsát, mert a vallásügyi miniszterium döntésétől függ, hogy talál-e a harmadik ülészekre is anyagi fedezetet.

A novemberi konferencia napirendjén több magasabb egyházi funkcionárius megválasztása szerepel. A püspöki karnak két zsinati tagot kell választani, akiknek két évre szólót mandátuma lejárt és a legfőbb egyházi bíróság elnökét, alelnökét és tagjait, valamint meg kell választani a cetinjei és a bitolji teológiai rektorát.

A püspöki gyülekezeten fog beszámolni dr. Csirics Irinej püspök dr. Török János amerikai volt görögkeleti szerb püspök ismeretes ügyéről és miután dr. Török János püspök közben püspöki állásáról lemondott és Miami-ban, Floridában farmer lett, a püspöki zsinat valószínűleg csak tudomásul veszi dr. Török bejelentését, amellyel a volt katolikus pap rövid pravoszláv püspöki szereplése véget ér.

Tritunovics Misa vallásügyi miniszter a napokban dönt a püspöki zsinat összehívásának kérdésében és valószínűleg gondoskodni fog a szükséges anyagi fedezetről.

NAPRÓL NAPRA

A mesterséges csalogány

Az ember azt hinné, hogy a madarak legnagyobb énekművészeinek, a csalogánynak hamisítása csak a technika vívmányainak mai klasszikus korában válhat problémává. Mint azonban a párisi csalogányhamisító műhely tulajdonosának egy francia lapban megjelent interjújából kiderül, a Bontemps-család már 1898 óta gyárt mesterséges csalogányokat, amelyek ugyanolyan élvezetesen énekelnek, mint a valódiak. Bontemps mester történelmi visszapihlantást is nyújt művészete fejlődéséről. Eszerint már Krisztus előtt a negyedik században egy Archytes nevű görög galambot faragott fából, amely repülni tudott. Az első mechanikus-művész, aki mesterséges madarat tudott előállítani, a francia Baucanson volt, akinek kanárimadara repülni, enni, inni, csicseregni tudott, csak énekelni nem. A tizennyolcadik század elején feltaláltak egy szerkezetet, amely által a mesterséges madár már egy kevésbé énekelni is tudott. Jean Droz volt az első, aki a mesterséges madárba olyan sipot helyezett, amely által a madárutánc az éneklés egy magasabb fokát érte el. Azonban csak a Bontemps dinasztia megalapítójának sikerült olyan csalogány-imitációt alkotnia, amelynek éneke semmivel sem maradt az igazi csalogány művészete mögött. Ma már ez az iparművészeti ág odáig fejlődött, hogy a legkülönbözőbb fajtájú madarakat készítik, amelyek a tollazat színpompája, mozgás, ének és minden egyéb tekintetben hű ábrázolásai az eredetieknek.

Majordomo halála

Majordomo — bika volt, a spanyol istálló bűszkesége, legutóbb vérzett el a porondon, egy óriási, lázas tömeg ordítása, kendőlobogtatása mellett. Spanyolországban a bikaviadal még mindig komoly dolog, nem mint külföldön, ahol keshedt kis bikákat döfnek le kiváncsi idegenek szórakoztatására. E bika izgalmas kimulásától hasábot

adnak a lapjaik, többet, mint egy államférfi haláláról.

Hogy végeztek tehát Majordomoval? — A sötét istálló ajtaja kitérül s mély börtönéből kiugrik egy magas, fekete, zömök bika, melyet a közönség a nevével köszönt: »Majordomo, Majordomo!« Megáll az árnyékban, majd szemébe villan a verőfény, ő futni kezd, üget az arénán át, lesunyt fejjel, mert semmit sem lát. Megjelenik a lovas, aki a nevével kiabálja. A bika észreveszi őt, aki haragjának célpontja, egyszerre hátrafordul, ráront erre a centaurra, az ősi elenségre. De mikor már a halálos düh szoritja össze torkát s azt hiszi, hogy a vakmerő ingerlőt azonnal fölszurja villás szarvára, a ló hátratorpan, cso-

dálatos ügyességgel két hátsó lábára ágaskodik. A tömeg ámulatában és örömeiben felbődul. Most a bika megfordul. Már nem is kell uszítani, részeg a dühtől, magától is üldözi a lovast, aki végre beledöfi a tajtékzó bestia nyakába az első dárdáját. Vérpatak csergedez a homokra. A bika hátsó lábai remegni kezdenek. Bámul a lovasra, aki megereztett kantárszárral várja s uj két dárdát szur belé. A tömeg ujjong és ordít, hollé-zik, a bika félig nyílt szájából valami tompa morgás hallik. De a viadál sokáig tart, a nézők füttyülni kezdenek, kegyetlen vérszomjukban a bika halálát követelik. Uj toreádor robban a porondra, Lorenzo Latorre, a legfiatalabb toreádor. A bika neki ugrik, mire

egy új dárdát kap, most lassan végig járja az arénát a korlátok mellett. Már nem is zihál, nem is nyög, nem is igyekszik megszabadulni dárdától, nem is vérzik, szutykos az izzadságtól, nyelve kileffeg, farka combjai közé csapódik és nyugodtan sétálgat. Hirtelen azonban oldalt dől, hörögni kezd, kiadja páráját. A zene a szokott indulót játsza s a közönség a halálusát megtapsolja. Amíg az ifjú toreádor meghajlik Sanchez Guerra páholya felé — *Primo di Rivera* csapta el őt, miniszter volt valaha és állítólag ő követi majd a kormányon — három csengetyüs és bojtos ösvér jelenik meg a porondon, eszeveszett vágásban és kiviszik Majordomo hulláját, arany porfelhőben.

Szoros gazdasági együttműködés készül Németország és Szovjetországnak között

A németek tizenötmillió angol font hitelt folyósítanak a szovjetnek

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* külpolitikai tudósítójának értesülése szerint a legutóbbi német-angol ipari konferencia bizonyos tekintetben döntő politikai jelentőségű. A németek külpolitikai és kereskedelmi okokra hivatkozva közölték az angol ipar képviselőivel, hogy

Németország gazdasági téren a legszorosabb együttműködésre

készül Szovjetországgal. Ennek az együttműködésnek érdekében Németország már rövidesen tizenötmillió angol font hitelt folyósít Szovjetországnak és a németek szeretnék, ha e kölcsönért Anglia is vállalná a garanciát.

Ehhez természetesen feltétlenül szükséges, hogy Anglia és Oroszor-

szág legalább kereskedelmi téren kibéküljenek és a két állam között létrejőjjön a normális gazdasági viszony.

A *Daily Telegraph* szerint a német nagyiparnak egyáltalában nem szándéka olyan európai gazdasági unió megalakítása, amelynek éle kifejezetten az Amerikai Egyesült-Államok ellen irányulna.

A Poincaré-kormány elhalasztja a washingtoni adósságrendező egyezmény ratifikálását

A kérdés felvetése válsággal fenyegetné a francia kormányt

Párisból jelentik: Beavatott körök értesülése szerint

Poincaré a washingtoni adósságrendező egyezmény ratifikálását a kamara januári ülészakára akarja elhalasztani. Az őszi ülészekon ugyanis nincs kitévés arra, hogy a kérdést el lehetne intézni a koncentrációs kormány súlyos megpróbáltatása és összeomlásának veszedelem nélkül.

Ha az ellentéteket nem sikerül áthidalni és ha Poincaré erőltetné az egyezmény ratifikálását, akkor legalább is Louis Marin tekintélyes csoportja cserbenhagyná a kormányt. Politikai körökben úgy tudják, hogy Marin változtatlanul ragaszkodik ahhoz az állásponthoz, hogy az egyezmény csak igen nyomtatékos klauzula törvénybeiktatásával volna ratifikálható.

Marin már jelezte, hogyha Poincaré ezt a kívánságát nem fogadná el, lemond tarczájáról és akciót indít a kamarában a washingtoni egyezmény ratifikálása ellen.

A ratifikálás elhalasztása viszont az amerikai pénzügyi várható elzárkózására való tekintettel jár veszedelemmel, de ezeket az akadályokat a kormány könnyebben véli legyőzhetőnek, mint azokat a nehézségeket, amelyekkel a parlamenti kaosz visszatérése járna.

A *Daily Telegraph* párisi értesülése hivatkozva azt írja, hogy a francia kormány semmiféle diplomáciai lépést nem tett a washingtoni adósságrendező egyezmény tervebevitel módosítása ügyében mindaddig, amíg a washingtoni kormány garanciát nem vállal arra vonatkozólag, hogy a francia és belga kézben levő német vasúti kötvények az amerikai tőzsdéken piacra bocsáthatók.

Mint Newyorkból jelentik, Winston helyettes pénzügyi államtitkár hétfőn Canzas-Cityben a bankárszövetség klubjában beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy az amerikai kormány a legmesszebbmenő áldozatkész-

ségre is hajlandó mindazokkal az államokkal szemben, amelyek stabilizálták valutájukat.

Amerika elsőrendű érdeke Európa pénzügyi szanalása és a washingtoni kormány jól tudja, hogy a pénzügyileg talpraállított Európa az amerikai árucikkek legjobb piaca. Amerika Franciaországnak, Belgiumnak és Olaszországnak szívesen nyújt kölcsönt, mihelyt megtörtént a francia

és belga frank, illetve a lira árfolyamának stabilizálása.

A francia sajtó élénken kommentálja Winston helyettes pénzügyi államtitkár kijelentéseit és a lapok azt írják, hogy a beszéd éle Franciaország ellen irányult. A *Gaulois* megállapítja, hogy Amerikában szokássá kezd válni, hogy tanácsokat ingyen, pénzt azonban vagy sehogy, vagy csak igen drágán adnak.

Egymillió dinárt loptak el a becskerekai Bega-parti állomásról

A rendőrség őrizetbe vette a pénztárost, két tisztviselőt és három alkalmazottat

Becskerekről jelentik: A becskerekai Bega-parti állomáson ismét nagyszabású betörés történt. Emekezetes, hogy pár hónappal ezelőtt ugyancsak a Bega-parti állomáson kifosztották a szubotikai postakocsit, amelyből hetven ezer dinárt vittek el a még ma is ismeretlen tettesek. Kedden reggel hét óra tájban a Bega-parti állomásról *Cuberka* Alekszander vasúti pénztáros telefonon jelentette a rendőrségnek, hogy az állomás egyik pénztárából az éjszaka folyamán mintegy nyolcszáz ezer dinár eltűnt.

Dimitrijevic Neven rendőrkapitány azonnal kiszállt a helyszínre és kihallgatta a pénztárost, aki elmondotta, hogy hétfőn este hét órakor távozott el hivatalából, amikor a főnöki irodában levő földhőzerősített kis vaskasszát bezárta.

A kasszában a környékbeli vasútállomásokról: *Pancevo*, *Vrsac*, *Kovin* és a többi közeli helységek vasútállomásairól beszállított heti jegybevétel volt.

amit a reggel háromnegyed nyolckor induló vonattal szándékozott Szubotica-ra továbbítani. Reggel fél hétkor, amikor bement a hivatalba és felnyitotta a pénztárt, megdöbbenéssel tapasztalta, hogy

a pénzes borítékok a pénzállományról szóló jegyzékkel együtt eltűntek, úgyhogy meg sem lehet pontos-

san állapítani, mennyi az ellopott pénzesösszeg.

A pénztáros úgy emlékszik, hogy nyolcszázertől egy millió dinárig terjedő összeg lehetett a borítékban. A huszonkilenc boríték közül csak huszonnyolcban volt pénz, egy borítékban pedig hibás vasúti jegyek voltak.

A betörő a huszonnyolc pénzesborítékot vitte el, míg a huszonkilencediket otthagya, ami annak a jele, hogy a lopást egészen beavatott ember követhette el.

A kis vaspénztárt annyira megtöltötte a benne elhelyezett pénzesboríték-csomó, hogy a pénztáros előző este kénytelen volt ráülni a kasszára, hogy be tudja zárni. A szomszédos szobában levő Wertheim-pénzszekrényben mindössze negyvenezer dinár van, ezt a betörő nem bántotta. *Dimitrijevic* rendőrkapitány alaposan megvizsgálta a hivatalosbort és a kassa külsejét, de a kasszán semmi nyomát sem találta annak, hogy erőszakkal törték volna fel. Valószínűleg rendes kulccsal nyitották ki a vaskasszát. A hivatalosbortának egy ablaka van, amelyet a pénztáros reggel nyitva talál, bár úgy emlékszik, hogy este eltávolítása előtt bezárta. Az ablak mellett és a földön semmi olyan nyomot nem találtak, amelyről arra lehetne következtetni, hogy valaki az ablakon keresztül beugrott. Ennek azonban az oka, hogy a takarítónő ko-

rán reggel alaposan felmosta a szoba padlóját, letörölte az ablakot és a butorokat, úgyhogy akaratlanul is megsemmisítette a betörés esetleges nyomait. Ezt a szobát egy ajtó választja el a forgalmi irodától, ahol az elmúlt éjszaka Vasziljevics Miloje forgalmi hivatalnok teljesített szolgálatot. A forgalmi irodából a távirda-szobába nyílik egy ajtó, itt egy távirás volt szolgálatban, aki szintén nem emlékszik semmi gyanus momentumra.

A rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást, amelynek azonban még semmi pozitív eredménye nincs.

Őrizetbe vették Cuberka Aleksander pénztárost, Vasziljevics Miloje forgalmi tisztet, továbbá a távirászt és még három vasúti alkalmazottat,

akik a hétfőről keddre virradó éjjel a vasutállomáson szolgálatot teljesítettek. Az ellopott pénznek egyelőre nincs nyoma.

Halott-pácolás

Beszélgés a feltalálással, aki a hullákat cement-fokban akarja konzerválni

— Löwenwirth vagyok — és előttem állt egy ember, aki kényelmesen nekításmaszkodott az íróasztalnak, megrázta a kezemet és keleti dialektussal beszélni kezdett.

Alaposan szemügyre vettem a jelenéget, aki kizökkentett a napihirek tengeréből. Furesa idegen arcu ember, kétfelálló hegyes szakállal, mint a vásári hajóhinta, ide-oda himbálózik, mikor beszél. Megkérdem, miben lehetek szolgálatára.

— Kérem, én a temetés és a halottégetés ellensége vagyok, és van egy találmányom, hogyan lehet a halottakat ezeknek mellőzésével eltemetni.

Ijedten felkaptam a fejem. Őszintén szólva már elegendem van a halottakból, de Löwenwirth ur szemhunyorítás nélkül folytatta elbeszélését.

— Olvastam — folytatta — a Bácsme gyei Naplóban, hogy a csehszlovák képviselők melegen ajánlották a krematóriumot, de ha akarja tudni, az nem jó, az eltemetés sem jó, van egy jobb... eltemeni cementbe.

— A halottat?

— Igen a halottat, cementbe tenni, ez az én óriási találmányom, amelyet 1910-ben — ha akarja tudni — elküldtem a német képviselőházba, akkor, amikor a halottégetést be akarták vezetni.

— Jó, kedves Löwenwirth ur, ez mind szép, de talán keresné fel a Fekete Déncst, vagy a Horváczki temetkezését, mi nem foglalkozunk sem hal-, sem halottkonzerválással és különben is, hogy akarja ezt a becementezést?

— Igen egyszerű, — ha akarja tudni — csinálnak cementből hűtőket, vagy tokokat, úgy mint a szőlőborsóhoz, abba beleteszik a halottat, kényelmesen elzárják, vignetát ragasztanak rá és bebeszik a konzervált halottat egy óriási raktárba, egyiket a másikára, mint a téglát és ha fel akarják boncolni, kinyitják a tokot és —

— Felboncolják, — szép, szép, de...

— És ha akarja tudni — a halott életrajzát is be lehet tenni a tokba. Száz év múlva kibontják, legalább tudják ki volt.

— De ki kíváncsi a halottakra?

— Ki? Hát mondja, nem szeretné maga például Napoleont, vagy Pompador asszonyt látni?

— Hát mit tagadjam?

— Nohát, tegye ezt meg, ha elégeti, vagy eltemeti. Beszélttem a papokkal is, de egy csöpp érzék nincs bennük, mert a Biblia kiköti, hogy »porból lettünk, porrá leszünk.« Pacséron ugye nem lehet krematóriumot felállítani, de husz kiló cement az biztos akad és lehet konzerválni a halottat.

— És mit szándékozik tenni?

Löwenwirth ur, a halottpácolás apostola tüzesen, argumentálva magyaráz.

— Szubotícán sok halottról olvastam.

— De azokat már eltemették.

— Majd lesz még, — legyint a feltaláló, mint aki biztos a dolgában.

— És például ennek gyakorlati haszna is van — folytatta, — ki akarok menni Amerikába és el akarom magammal vinni az anyósom holttestét — akkor egyszerűen jelentkezem a raktárban a jeggyel — a la garderobe — és kiváltom a tokot, és Amerikában újra beteszem egy halott-tárba.

Az apostol lélekzetet vett, megtörülte a homlokát és diadalmasan körül-

nézett. Ennyi bölcsesség előtt meg kellett hajolnom és ígéretet kellett tennem, hogy csak cementbe temetkezem én is és családom is. Elbucsztam Löwenwirth urtól, jó egészséget kívántam neki világszerte utjához. Most Amerikába megy híveket szerezni, de pali legyenek, ha ez az ur nem a beocsini cementgyár utazója.

Mától fogva pedig ellenségeimnek — nem gutát, hanem jó cementet kívánok.

Szegedi Emil

Nem lesz osztrák tisztviselősztrájk

A kormány békítő javaslati folytán a huszonötös bizottság beszüntette a sztrájk-előkészületeket

Bécsből jelentik: Ramek szövetségi kancellár kedden délelőtt eljutotta a minisztertanács határozatát az állami tisztviselők szövetsége huszonötös bizottságának, amelynek értelmében a kormány részben hajlandó teljesíteni a tisztviselők követeléseit. A minisztertanács határozatában a kormány legfontosabb ígérete az, hogy az állami alkalmazottak fizetését már az új költségvetésben 10% százalékkal emeli és a családi pótlék ezentul havonta tíz silling lesz. Azt a követelést azonban a kormány nem hajlandó teljesíteni, hogy a régi nyugdíjasok járandóságát az új nyugdíjasok járandóságával egy színvonalra emelje.

A kormány javaslati nem elégti ugyan ki az állami tisztviselők szövetségét, de azt mégis alkalmas alapnak látják a további tárgyalásokra és a huszonötös bizottság ezért lehajta a sztrájk-előkészületeket, hogy a kormánnyal folytatandó tárgyalások részére így békülékenyebb legyen az atmoszféra.

A kormány engedékenysége beavatott politikai körök szerint első sorban a keresztényszocialista párt, illetőleg Seipel volt kancellár közbelépésére vezethető vissza, aki nem akarja úgy átvenni a szövetségi kancellári hivatalát, hogy az állami tisztviselőket azonnal, mint ellenséges tömeget találja magával szem-

Vall a Sztapári-uti gyilkos

A szombori csendőrség Oszijeken nyomoz büntársai után

Szomborból jelentik: A szombori csendőrség, amelynek két tagja, Salais örmester és Bejanovics káplár — mint a Bácsme gyei Napló megírta — Zágrebban kézrekerítette Brankov Zsarkó cipészt, a Sztapári-uti gyilkosság egyik tettesét, nagy apparátussal folytatja a nyomozást a másik gyilkos után is, akinek tartózkodási helyét már sikerült megtudni.

Brankov Zsarkó kihallgatása alkalmával még hétfőn délután részletes vallomást tett és ekkor annyit elárult, hogy

társa tudomása szerint Oszijeken tartózkodik.

A szombori csendőrség részéről Pangersz csendőrszázados vezetésével egy csendőrszázados utazott autóján Oszijekre, hogy felkutassa Brankov büntársát és remény van arra, hogy a másik gyilkos is már a szerdai nap folyamán a csendőrség kezere ke-

rül. A nyomozást megnehezíti az a körülmény, hogy Brankov Zsarkó, noha most már beismerő vallomást tett, azt állítja, hogy

hármán hatoltak be Jelascs Sztankó csárdatulajdonos lakására,

azonban harmadik társukat semmi körülmények között sem akarja megnevezni. A csendőrség valószínűnek tartja, hogy a megrögzött gyilkos csak félre akarja vezetni a nyomozó hatóságokat, azt remélve, hogy a nyomozás befejezése után, miután állítólagos harmadik társát nem sikerül kézrekeríteni, mindent arra háríthat. Ez a körülmény azonban azonnal tisztázódni fog, mihelyt elfogják Brankov Oszijeken tartózkodó büntársát, akinek vallomásából majd kitérnek, hogy valóban hármán követték-e el a bestiális rablógyilkosságot. Brankovot szerdán átadják az ügyészségnek.

Egy budapesti katolikus papot görögkeleti lelkésszé szenteltek föl Nisben

Dosztelji nisi püspök három magyarországi katolikus lelkésszt terített át a görögkeleti vallásra

Noviszadról jelentik: Érdekes két pap-vendége volt vasárnap és hétfőn Noviszadnak: Boros Ferenc dr. katolikus lelkész, budapesti gimnáziumi igazgató és a budai görögkeleti szerb püspökség egyik lelkésze.

A két pap jugoszláviai utjának érdekes előzményei vannak. Boros dr., aki végzett, de föl nem szentelt római katolikus pap

nemrégiben Budán fölkereste Zsubkovics dr. görögkeleti püspököt és közölte vele, hogy át akar térni a görögkeleti vallásra és mint végzett teológus görögkeleti lelkész szeretne lenni.

Zsubkovics püspök kijelentette Borosnak, hogy a szremszki-karlovci-i metropolita területén érvényben levő rendelkezés értelmében csak olyan teológus szentelhetnek fel görögkeleti lelkésszé, aki a görögkeleti teológiát végezte el, a legjobbj lesz tehát, ha

Boros a két teológia közti különbözeti vizsgát leteszi.

felszentelte görögkeleti lelkésszé és felvette a nisi püspökség köteleibe.

Boros és a budai lelkész Noviszadon fel akarták keresni dr. Csirics Irinej püspököt, akit azonban nem találtak Noviszadon, mivel a püspök vasárnap Gardinovacon tartózkodott, ahol részvett az ottani új görögkeleti templom alapkövetésénél, hétfőn pedig dr. Deissmann Arthur titkos tanácsos, világhírű berlini teológiai tanár társaságában Beogradba utazott.

Borossal egyidejűleg két másik magyarországi katolikus lelkész kérte a görögkeleti egyházba való felvételét.

Az egyik lelkész hétfőn délután érkezett Noviszadra és miután Csirics Irinej püspököt nem találta Noviszadon, felkereste dr. Aradszki Mita ügyvédet, akinek irodavezetőjét, dr. Arsenjevics Milorádot kérte meg arra, hogy a nisi püspökhöz intézendő szerbnyelvű kérvényt megszövegezze.

Ez a lelkész is Amerikába készül misszionáriusnak, ahol új híveket akar szerezni a pravoszláv egyháznak.

Mayor József

Veszedelmes szélhámost fogott a noviszadi rendőrség

A fegyházi elbocsájtó levéllel igazolta magát

Noviszadról jelentik: A beograd-budapesti gyorsal egy elegáns ur érkezett Novivrbaszra, aki nyomban megérkezése után beült a pályaudvaron levő egyik autóba, melynek sofförjét, Antics Ivánt felszólította, hogy vigye be Noviszadra. A sofförnek feltűnt, hogy az idegen, aki akkor érkezett a gyorsvontattal Noviszadról, megérkezése után nyomban visszamegy, kikérdezte, hogy mi a foglalkozása, mire az elegáns idegen kijelentette, hogy csendőr, bátyja noviszadi ügyvéd, aki most halt meg és annak a temetésére utazik Noviszadra.

Noviszadra érkezve, a sofför megkérdezte az idegent, hogy hova vigye.

— A vasúti állomásra! — felelte az állítólagos csendőr.

Ez még jobban gyanussá tette a sofför előtt az idegent, akit kíváncsághoz képest a pályaudvarra akart kivinni, de mert a vasúti sétányt javítják, az Orient-szálló előtt megállott. Az autó utasa a soffört és vele levő barátját, Lám Lajost meghívta a vendéglőbe. A sofför bement, Lám Lajos a kocsin maradt, majd Lám ment be a vendéglőbe és a sofför jött ki a kocsihoz, aki ép egy arra haladó rendőrtizedest figyelmetetett gyanusan viselkedő utasára. A rendőrtizedes igazolásra szólította fel az idegent, aki más igazoló irat hiányában a mitrovicai fegyházból való elbocsájtó levélét mutatta fel.

— Pánics Szvetozár huszonhat éves loncsari napszámos vagyok, — mondotta. — egy verekedés alkalmával késél valakin súlyos testisértést ejtettem. Ezért két évi fegyháza itéltek, amelyből egy évet kitöltöttem, a többit elengedték.

Megmotozásakor hétezer dinárt talált nálam, amelyről azt állítja, hogy Szomborban lakó bátyja lövésárlásra adta neki. Arra nézve nem tudott kielégítő választ adni, hogy miért akarta a soffört megteveszteni és mért utazott Verbászról vissza Noviszadra.

A rendőrségnek az a feltevése, hogy veszedelmes szélhámós került a kezébe, ezért Pánicsot őrizetbe vette és előléteinek földelésére széleskörű nyomozást indított.

ENGLESKI MAGAZIN

fiókja Beograd, Vuka Karadžića 18

Mértékosztály legfinomabb férfiruhákra Fehérnemű márték után

Különlegesség: kész angol ulsterek, raglánok, eredeti „Burberry's” esőköpeny Sportruházati különlegességek 3310

HIREK

Óriási vihar az Északi-tengeren

Eddig már több hajó elsüllyedt

Hamburgból jelentik: A már néhány napja tomboló vihar még mindig újabb veszedelemmel fenyeget, tekintettel arra, hogy az orkán következtében a víz még állandóan jelentékenyen emelkedik.

Norderneyből érkező jelentés szerint az Istros nevű gőzös, amely az északi szélesség 46. fok 42. perc és a nyugati hosszúság 7. fokának magasságában van, állandó S. O. S. jelzéseket adott le a hétfői nap folyamán. A norderney-i kikötő egyik repülőgépe Balmtrumtól két mérföldnyire egy súlyos helyzetben levő gőzöst látott, azonban nem volt módjában leszállni. A kikötőből kiküldött mentőgőzösök a hajót már nem találták meg. Egy spanyol hajóról is állandó S. O. S. vészjelzések érkeznek.

Az Északi tenger még erősen viharos és több hajó van súlyos helyzetben.

A Keleti tengeren a vihar egyre tart és az Óceánon rekedt hajókról, így az Istrow hajóról is egyre érkeznek a segítségül hívó jelek. Egy gőzös Hamburgból el is indult az Istrow felkutatására, de a hatalmas ellenszél miatt nem tudta megközelíteni.

A segélyhajóról csupán annyit láttak, hogy az Istrowot oldalára dőlve dobálják a hullámok.

A hamburgi kikötőben horgonyt vetetett a Kréta nevű óceánjáró, amelynek fedélzetét teljesen elpusztította a vihar. Az Elba torkolatánál egy három árbócos vetődött a partra, borzalmasan összeroncólva.

harminc főnyi legénységéből csak tizenhat maradt életben.

Az angol partoknál egy holland halászhajót dobtak partra a hullámok, míg Borunnál egy angol halászhajó került partra.

— **A katolikus püspökök konferenciája Zagrebban.** Zagreből jelentik: Bauer Antal zagrebi érsek elnökletével megkezdődött Zagrebban a jugoszláv katolikus püspökök konferenciája, melyen részt vesz Rodics Rafael beogradi érsek és Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor. A konferencia pár napig tart.

— **A törvényszéki elnök szabadsága.** Pavlovics István, a szuboticei törvényszék elnöke szerdán megkezdte rendes hat heti szabadságát. Távollétében Láner Antal tanácselnök helyettesíti.

— **Jegyzői áthelyezések.** Szomborból jelentik: A belügyminiszter Milosevics Zsivkó molli adóügyi jegyzőt Sztara Moravicára helyezte át községi jegyzőnek, Veljkov Ilija muzslai községi jegyzőt Molra adóügyi jegyzőnek, Lukics Vászta bukini jegyzőt Begaszentgyörgyre és Tomovics Mirkó sztaramoravicai jegyzőt Bukinba helyezte át.

— **Szerdán lesz Becskerekén a Balokovics hangverseny.** Becskerekéről jelentik: Hétfőn este kellett volna Balokovicsnak Becskerekén hangversenyeznie, de az autó, mellyel Balokovics Beogradból Becskerekre igyekezett, utközben defektust kapott. Balokovics szerdán este fogja megtartani koncertjét Becskerekén.

— **Lemondott törvényszéki bíró.** A szuboticei törvényszékhez kinevezett Csipcsik Sima dr. törvényszéki bíró beadta lemondását és ügyvédi gyakorlatot fog folytatni Karlovácon.

— **Megrálgalmazta a végrehajtót.** Noviszadról jelentik: Sztruhár András bícskapetrováci kereskedő azzal vádolta meg Dimitrijevasz Vilje községi végrehajtót, aki nála adóhátralékokat akart végrehajtani, hogy amikor neki 4500 dinárt adott adótartozására, ezt az összeget nem fizette be az adópénztárba. Dimitrijevasz Vilje közhivatalnok rágalmozás miatt jelentette fel Sztruhárt, akit a noviszadi törvényszék egy havi és husz napi fogházra ítelt. Az ügyész megnyugodott, a vádlott felebezett.

— **A temetkezési egyesületek monstre-küldöttsége Gyogyevics főispánál.** A szuboticei temetkezési és kiházásító egyesületek monstre-küldöttsége kedden délelőtt tíz órakor megjelent Gyogyevics Dragoszláv főispánál és egy terjedelmes memorandumot adott át, amit dr. Petrovics Márkó szuboticei ügyvéd készített. A küldöttséget is dr. Petrovics Márkó vezette a főispán elé, akit kért, hogy illetékes helyen interveniáljon a tisztességesen működő egyesületek érdekében. Gyogyevics főispán a küldöttségnek kijelentette, hogy mivel polgármesteri kinevezése megtörtént, ilyen ügyekben egyelőre nem járhat el a kormányánál és azt ajánlotta, hogy forduljanak kérésükkel dr. Krajacs kereskedelemügyi miniszterhez. A küldöttség tudomásul vette a főispán válaszát és a legközelebbi napokban megjelennek Krajacs miniszter előtt.

— **A belga községi választások eredménye.** Brüsszelből jelentik: A községi választások végleges eredményét még mindig nem állapították meg. Az egyes pártok mind azt állítják, hogy döntő győzelmet arattak. Az eddigi jelentésekből csak az állapítható meg, hogy a szocialisták a nagyobb városokban rengeteg mandátumot vesztek, főleg a kommunisták javára. A kommunisták huszonöt mandátumot szereztek, holott eddig egyetlen mandátumuk sem volt. Brüsszelben tizenhat katolikus, tizenkét liberális, tíz szocialista, két keresztény demokrata és két kommunista városatyát választottak.

— **Ebzárlat Szuboticián.** A szuboticei rendőrség Szubotica város bel- és külterületeire kilencven napos szigorú ebzárlatot rendelt el. Azokat, akik a rendelkezést nem tartják be, szigorúan megbüntetik, a kutyáikat pedig elfogják és megölik.

— **December 27-ikén tárgyalják Drinakovics selyemgyári pénztárnok sikasztási bünygyét.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék december 27-ikére tüzte ki Drinakovics Sztévan noviszadi selyemgyári pénztárnok bünygyének főtárgyalását, aki — mint ismeretes — 145.873 dinárt sikkasztott a selyemgyár pénztárából.

— **Csecsemőgyilkos leány.** Beogradból jelentik: A Szent Nikola-templom tövében pár nappal ezelőtt egy megfojtott csecsemő hulláját találták. A rendőrség kinyomozta a csecsemő anyját Pavicscevic Deszanka tizenhét éves divatárusleány személyében, aki bevallotta, hogy egyhetes gyermekét megfojtotta, mert attól félt, hogy nem lesz képes eltartását biztosítani. Megnevezte a gyermek apját is. Poszpisz Iván asztalos. A rendőrség mindkettőjüket letartóztatta.

— **A noviszadi Darányi-telepen és a Kliszan rendőri kirendeltségek létesülnek.** Noviszadról jelentik: Az utóbbi hetekben a Darányi-telepen és a Kliszan ismételtlen fordultak elő betörések, miérett is Mihaldzsics Sztanoje rendőrfőkapitány előterjesztést tett a városi tanácshoz, hogy mindkét helyen építsenek rendőrszobákat és ott egy-egy rendőraltszobából és három-három rendőrből álló kirendeltséget létesítsenek. A rendőrszobák felépítése épületenként 35.000 dinárba kerülne.

— **Elfogott kerékpártolvaj.** Noviszadról jelentik: Mokus István noviszadi kereskedő pár nappal ezelőtt a Dalmácia vendéglőben megismerkedett egy idegennel, aki kölcsönkérte kerékpárját, hogy azzal a szomszédos trafikba menjen. Mokus gyanútlanul odaadta az idegennel, aki azonban a kerékpárral többé nem tért vissza. Mokus feljelentést tett a rendőrségen, de nem érte be ezzel, hanem előbb Temerinban kereste eltűnt kerékpárját, majd pedig Zsabaljara ment, ahol egy vendéglő ablakában felismerte a kerékpártolvajt és átadta egy rendőrnöknek. A tolvaj Pető Istvánnak mondotta magát és azt állította, hogy a kerékpárt kétszáz dinárért elzálogosította. Noviszadra szállították, ahol a rendőrség megállapította, hogy 1923-ban lopásért és azóta is csavargásért többször büntetve volt, egyizben Magyarországra szökött, de onnan visszatért és hivatásszerűen foglalkozott kerékpártolvajlásokkal.

— **Október végéig elkészülnek az árvíz által elpusztított házak.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Vöröskereszt-egyesület elnöke, dr. Nenádovics Jován főorvos hetek óta szünetlenül járja az elpusztított bácskai községeket és azon fáradozik, hogy a kormány által rendelkezésére bocsátott nyolcmillió dinárból, valamint a társadalom jótékonyága folytán összegyűlt hétmillió dinárból október végéig felépíttesse az elpusztult otthonokat. Nenádovics szerint október végéig befejeződik a közel

ezer ház restaurálása, illetve újjáépítése. Számos helyen teljesen új házak épültek fel az árvíz által elpusztított lakóházak helyébe. Deryén 8—9 új ház, Karavukovón 10—15, Bácscon 120—130, Vajszkán 180, Noviszadon 25—30, Apatinban 30—40, Novoszalon 25—30 ház felépítése van már munkában. Mindegyik árvízkarosult önmaga építi fel a házat. Új házakhoz 7—9000 tégelát, 500 kiló meszet, a falak kiszáritásához kátránypapírt, padlót és teljes tetőzetet adnak. Ezenkívül új házakhoz 2000, javításra szorult házakhoz 500—15000 dinár készpénzsegélyt oszt ki a Vöröskereszt. Ezt a készpénzsegélyt nem kell visszatéríteni, csupán az építési anyag egy részét olyan alap javára, amelyet elemicsapások károsultjai részére létesítenek. 1500 dinár értékű anyag ellenében a segélyezettek csak kötelezvényt állítanak ki, olyan házaknál, amelyeknél az egész anyagot kapták, azaz ahol egy-egy ház 12.000 dinárba kerül, 5000 dinárt betábláznak a házra. A kölcsönök 30 éven belül 4%-os amortizációval törlesztetnek vissza 1928-tól kezdődőleg. 650 új ház létesül és 350 kerül kijavításra. Ez a szám azonban emelkedni fog, mert például Bogyan tájékán a rétebe telepített kolonisták még Szerémségben vannak mezei munkán.

— **Szenta város közgyűlése.** Szentáról jelentik: Szenta város kiszélesített tanácsa Cetina Zsárkó polgármester elnöke alatt csütörtökön tartja rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatán szerepel a noviszadi szerb Nemzeti Színház részére nyújtandó szubvenció, mértékhiitelesítő hivatal szervezése, a szentai tüzoltó testület segélyezése, dr. Knezsevics Milos volt polgármesternek, dr. Vujics Szvetozár volt főjegyzőnek, Piszarov Milkó volt adóügyi tanácsnoknak nyugdíjazási kérvénye, Lukavac Tane volt alkapitányának és Branovacki Milorád volt rendőrtisztviselőnek végkielégítési kérvénye és végül rendőrök, tüzoltók, kórházi ápolók fizetéskülönböztetésének kifizetéséről hozott jogügyi bizottsági jelentés.

— **A szuboticei Ipartestület felhívása.** A szuboticei ipartestület közbenjárta a kereskedelemügyi miniszternek, hogy az 1921., 1922., 1923. évben beiratott tanoncok, akik hibájukon kívül nem végezheték el a tanonciskolát, felszabadulhassanak. Az ipartestület felterjesztése folytán a minisztérium engedélyezte, hogy kivételesen ezek annyi osztállyal szabadíthatók fel, amennyit elvégeztek. Az ipartestület erre felhívást intézett, hogy mindazok a tanoncok, akik 1921., 1922., 1923. években kötöttek szerződést és nem szabadultak fel, jelentkezzenek. Százhárom tanonc jelentkezett, a kik igazolták, hogy saját hibájukon kívül nem szabadultak fel. Ezek névsorát kérvény útján felterjesztették a kereskedelemügyi miniszteriumba. Így csak azok szabadulnak fel, akik eleget tettek jelentkezési kötelezettségüknek és felszabadításukat kérvényezték a kereskedelemügyi minisztériumtól. Nem szól a rende-

let a kereskedelmi tanoncokra, nem szól az egész Vajdaságra, nem érvényes a fent jelzett években szerződött tanoncokra sem, akik jelentkezési kötelezettségüknek nem tettek eleget, még kevésbé az 1924. év után szerződött tanoncokra. Az iskolai kötelezettség továbbra is fennáll és lehetetlen, hogy valaki felszabadulhasson a tanonciskola elvégzése nélkül. Az ipartestület tehát felhívja a munkaadókat, hogy tanoncaikat feltétlenül irassák be és járassák iskolába. A beiratási idő meg van hosszabítva október 15-ig.

— **Bicsérdysta kutyák városa.** Bicsérdy mester tanításai úgy látszik Indiában is apostolt találtak Ariju Lalshet milliomos személyében. Lalshet mesternek a vegetarizmusz prédikálása közben az emberiség körében úgy látszik kevés sikere volt, és így most elhatározta, hogy a kutyafajt, eme megrögzött »döghusz«-t élvezőket, tereli Bicsérdy táborába. Lalshet valóságos kutyafarmot létesített, amelyen a kutyák vajjal, cukrozott olajbogyókat, kenyeret, vajjal, turót, sajtot és hagymát kapnak. A kutyafajt esetleges jellemi gyöngeségének elkerülése végett a farmon betömtek az összes egér- és patkánylyukakat. A civilizált kutya-város alapítója most nyilatkozott működéséről a Daily Telegraph-nak és kifejti, hogy egyetlen vágya felnevelni egy olyan kutyanezedéket, amelyből már kialakult a gyilkolás vágya.

— **Sztrájkolnak a beogradi szabómunkások.** Beogradból jelentik: Kedden délben a beogradi szabómunkások sztrájkba léptek. A sztrájk oka az, hogy 1923-ban a szabók husz százalékkal csökkentették munkájuk bérét, de közös megállapodást létesítettek, hogy későbbi időpontban a régi magas ságu fizetések állnak vissza. Minthogy ez három év óta a szabómunkások szervezetének többszöri sürgetése ellenére sem történt meg, a munkások sztrájkot határoztak el, hogy követelésüknek érvényt szerezzenek, ami most a főszezonban következett be. Kedden délután már egyetlen beogradi szabóműhelyben sem dolgoztak a munkások.

— **Bubifrizura az Alpeseben.** Salzburgból jelentik: Egy kis alpesi járásban, Lungauban élnek a bubifrizura legelkeseredettebb ellenségei. Néhány nappal ezelőtt Muhr községben különös cselekményben nyilvánult meg ez a bubifrizuellenes érzület. Két idegen ur és két idegen hölgy érkezett meg a kis faluba és a szállodában szálltak meg. A hölgyek bubifrizurát viseltek és ebből a falusiak arra következtettek, hogy a két hölgy szerelmi viszonyt folytat a két urral. A község vezető férfiai köztölték az idegenekkel, hogy jelenlétük nem kívánatos. Erre azután a két pár el is utazott a faluból. A szállodást pedig felszólították, hogy ne engedjen többé bubifrizurás egyéneket szállodájába megszállni... Bubifrizurások tehát ne menjenek Salzburgba, vagy tegyenek parókat.

— **Egy földműves meggyilkolta az apját Visegrádon.** Visegrádról jelentik: Hétfőre virradó éjjel Visegrádon borzalmas gyilkosság történt. Papp Flórián földműves huszonégy éves fia az anyja biztatására meggyilkolta. A családban állandó volt a perpatvar, úgy hogy Papp Flórián nem is aludt benn a házban, hanem az éjszakákat állandóan az istállóban töltötte. Hétfőre virradóra az istálló kigyulladt és amikor a tüzoltókkal együtt a csendőrség is kivonult a tűz színhelyére, azonnal gyanusnak tünt fel Pappné és a fiu viselkedése, miért is az egyik csendőr a padlón át behatolt az égő istállóba és ott találta Papp Flórián félig elszenesedett holttestét, akinek a nyakán hatalmas seb tátongott. Azonnal őrizetbe vették az ifju Pappot és anyját, akik bevallották, hogy már szombaton megállapodtak a családfő meggyilkolásában. A fiu vasárnap este megleste hazatérő apját és egy szecskaavágó késsel átvágta a torkát, majd szalmát dobott rá és azt meggyújtotta. Ugy az aszszonyt, mint a fiut a csendőrség letartóztatta.

— **Balokovics hegedűművész hangversenye.** Az évek óta eseménytelen szuboticei zenei életben már szinte a meglepetés erejével hat egy hangverseny. Olyan meglepetésként, amelyre a közönség már alig számít és így ismét rá kell nevelni a szuboticei publikumot a hangversenyek látogatására, tekintve, hogy a városi színház megnyitása ígért arra, hogy az idén talán mégsem lesz teljesen néma a szezon. Az idény első hangversenyének közönsége — ha nem is töltötte meg teljesen a Népkör színháztermét — azt a reményt kelti, hogy az érdeklődés talán mégsem fog hiányozni, ha értékes koncertekkel teszi változatossá a szezon. A keddi esti hangverseny méltó megnyitása volt az idénynek. Balokovics Zlatko olyan kiforrott hegedűművész, akit hazáján messze túl is komoly sikerek kísértek mindenütt. Értékes és változatos műsort hozott, amelynek minden egyes számát a virtuóz készségével és könnyedségével és a művész elmélyedésével és átértésével interpretált. A kitűnő szláv hegedűművészt a közönség egész este melegen ünnepelte és a tapsokból kijutott Miss Mirjam Allen zongoraművésznőnek is, aki a kíséretet látta el művészi simulékonyssággal.

— **A sztarapalánkai szerb hitközség csütörtökön választ plébánost.** Noviszadról jelentik: Csirics Milán noviszadi görögkeleti esperes csütörtökön tüzte ki Sztarapalánkára a megüresedett plébánosi állásra a választást. A megüresedett állásra csak egy pályázó: Nikolics György sztarapalánkai plébániai adminisztrátor az egyedüli jelölt.

— **Merénylet a japán igazságügyi miniszter ellen.** Londonból jelentik: Tokióból érkező jelentés szerint Yogi japán igazságügyi miniszter ellen hétfőn a nyílt uccán merényletet követtek el. Egy uccakereszteszödésnél suhancok közáporral fogadták az igazságügyi minisztert, aki a vállán és homlokán olyan súlyosan megsebesült, hogy kórházba kellett szállítani.

— **A kikindai villanytelepet nem veszi át a város.** Kikindáról jelentik: Kikinda város vezetősége és a villanygyár budapesti igazgatósága közt tárgyalások vannak folyamatban, hogy Kikinda városa vegye tulajdonába a villanytelepet a város által felkínált maximális vételárért. A budapesti igazgatóság tizennyolc millió dinárt kért a telepert, ezenkívül több szerződészerinti összeg valorizálását követelte, de megegyezésre nem került a sor. A város most újabb harminc évre meghosszabbítja a szerződést a villanytelep igazgatóságával, mivel a tanács az ajánlatokat nem fogadta el.

— **Vérmérgezésben meghalt egy noviszadi leány.** Noviszadról jelentik: Pénteken beszállították a noviszadi kórházba Somogyi Zsófi noviszadi lányt, akin az orvosok vérmérgezés tüneteit állapították meg. Somogyi Zsófia vasárnap reggel a kórházban meghalt. A noviszadi ügyészség elrendelte a boncolását.

— **Öngyilkos aggastyán.** Noviszadról jelentik: Kulpinban Govoresin Mita 75 éves jómódú gazda a konyh ablakára felakasztotta magát. Amikor ráakadtak, már halott volt. Govoresin az utóbbi napokban többször emlegette, hogy öngyilkos lesz, mert megunta az életet.

— **Hét kiló dohányért három havi fogház.** Noviszadról jelentik: A beogradai monopol vezérigazgatósága Milics Gina tovarisevói asszonyt, hét kiló dohány csempészéséért három havi elzárásra és 800 dinár pénzbírságra ítélte. Az ítélet jogerőssé vált.

— **Felségsértéssel vádoltak egy szarajevói kanonokot.** Szarajevóból jelentik: A szarajevói ügyészség dr. Cankara kanonok ellen vádat emelt felségsértésért, amelyet dr. Cankara a vádirat szerint sajtó útján követett el. A törvényszék kedden tárgyalta ezt az ügyet és a kanonokot felmentette a vád alól.

Százmillió értékű műkincset loptak el a chantilly muzeumból

A híres Le Grande Conde gyémánt is eltűnt

Párisból jelentik: A történelmi nevezetességű Chantilly város muzeumban kedde virradó éjszaka betörők jártak, akik közel száz millió frank értékű kincseket vittek el.

A betörők hat méter magas létrán jutottak be a muzeumba, melyben főleg azokat az ajándékokat helyezték el, melyeket *külföldi uralkodók küldöttek a francia államotoknak. A muzeumból eltűnt a híres »Le grande Conde« gyémánt,*

melynek értékét tíz millió frankra becsülik, azonkívül az Abd el Kader rubintokkal és gyöngyökkel kirakott tőre, melyet Marokkó szultánja ajándékozott a köztársasági elnöknek. Ezeket a pótolhatatlan műkincseken kívül rengeteg ékszer, aranykehelyt loptak el a vakmerő tettesek.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított a betörők kézrekerítésére, akik valószínűleg külföldre igyekeznek.

Poincaré Strassburgban meglátogatta a német kisebbségi iskolákat

Az elszászi németek szerdán küldöttséget menesztnek a miniszterelnökhöz

Párisból jelentik: Poincaré miniszterelnök hétfő este óta Strassburgban tartózkodik, ahol tanulmányozza az elszászi kisebbségi iskolák helyzetét.

A miniszterelnök kedden néhány strassburgi iskolát látogatott meg, aztán a közeli falvakba rándult át

és meglekintette a német kisebbségi iskoláit.

A strassburgi németek szerdán küldöttségileg keresik fel Poincarét, akinek előadják panaszukat.

Poincaré Strassburgból csütörtökön utazik vissza Párisba.

— **A becskerekéi banktisztviselők táncestélye.** Becskerekéről jelentik: A becskerekéi bankhivatalnokok s magántisztviselők csütörtök este félkilenc órakor társas estét rendeznek. A társasestén Petrovics Szilvákó, a kereskedelmi csoport titkára tart előadást a *»Munkabér keletkezésé«* címen.

— **Trieszt közelében lángokban áll egy hajó.** Triesztből jelentik: Egy háromárbocos hajó a trieszti parttól mintegy öt mérföldnyire lángokban áll. A kikötőből kedden három dereglye indult a hajó legénységének megmentésére.

— **Az anyal sziv.** Zsufolt ház nézi végig esténként a szuboticei Narodni Mozgó műsorát, amelynek legkiemelkedőbb pontja az *Anyal sziv* című szenzációs film, a főszerepekben Henny Portennel és Erna Morénával. A darabnak nagyszerű természeti felvételei s izgalmas cselekménye van. A másik film a *Tengeri farkas*, a főszerepben Rodolpho Valentinoval. A két és félórás műsorról a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak a közönség körében.

— **Komlójelentés.** Noviszadról jelentik: A vajdasági komlótermelők szövetségének jelentése szerint az I. osztályú komló ára 9—10.500 dinár, középjű minőségű 8—9000 dinár, gyenge minőségű 6—7500 dinárig. Forgalom: lanyha. Irányzat: lanyha.

— **Befejeződött a jugoszláv erdészek zagrebi kongresszusa.** Zagrebből jelentik: A jugoszláv erdészek kongresszusát befejezték. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, mely követeli az erdészeti és bányászati minisztérium átszervezését, az erdőbirtokok agrárreformjának beszüntetését és erdőirtások szabályozását. A kongresszus résztvevői szerdán a szlovéniai erdőket fogják felkeresni.

— **Október 18-ikán ül össze a magyar nemzetgyűlés.** Budapestről jelentik: Gróf Bethlen István miniszterelnök kedden hosszas tanácskozást folytatott Scitovszky Bélával, a nemzetgyűlés elnökével és a tanácskozás után úgy határozott, hogy a nemzetgyűlés őszi ülészakát október tizennyolcadikára hívják egybe.

— **A Szrnao zászlószentelése Idjosen.** Kikindáról jelentik: Idjos községben vasárnap folyt le a Szrnao zászlószentelése. Az ünnepségen Budisin Jócó, Pantovics Dragoszláv és Pecics Vöjő mondtak beszédet.

— **Letartóztatták a varasdinai gyilkos kereskedő feleségét.** Varasdinból jelentik: Csakaturner-csakoveci pénzbeszedő gyilkosának, az öngyilkossá lett Lövinger kereskedőnek feleségét és egy cselédlányt a rendőrség letartóztattott. Lövingernét, akit a gyilkosságban való bűnrészességgel gyanúsítanak, elmondta, hogy férje meg akart szökni és csak akkor akasztotta fel magát, amikor a rendőrség emberei a házban megjelentek.

— **Helyreigazítás.** A francföldi gözmalom Rt. igazgatósága annak közlését kéri, hogy a váltóhamisítás miatt letartóztatott Hittinger Ferenc nem a Gözmalom Rt. tulajdonosa, hanem a Metzger Jakab és Társai Motormalom társtulajdonosa.

— **Halállal fenyegettek meg egy autókereskedőt.** Noviszadról jelentik: Néhány hete tüntek fel a noviszadi uccákon az első autótaxik, amelyek forradalmat csináltak a noviszadi fuvarozó iparban. Eleinte a fuvarosok meg is fenyegettek a taxik soffőrjeit, de végül végül beletörődtek az adott helyzetbe. Most azonban, hogy híre kelt annak, hogy további huszonöt taxi kerül a noviszadi uccákra, Krausz Ede, a Renaut autótaxik képviselője, fenyegető levelet kapott, amelyben azt írták neki, hogy ha nem szünteti meg az autótaxi szaporítását, élete veszedelemben fog. Krausz Ede a fenyegető levelet átadta a rendőrségnek, amely a névtelen író után kutat a kocsisok körében.

— **Befejeződött a boszniai vasutasztrájk.** Szarajevóból jelentik: A zavidovicsi vonalon tíz nappal ezelőtt — mint közöltük — sztrájkba léptek a vasut alkalmazottai, mert béremelés iránti követeléseiket elutasították. A sztrájk kedden váratlanul befejeződött és a vonalon ismét megindult a forgalom.

— **Szerb-magyar-német kazánfűtő tanfolyam.** A kereskedelmi és iparügyi minisztérium felügyelete mellett október hó 18-án szerb, magyar és német nyelvű tanfolyam nyílik meg Velička-Kikindán gőzgépezők és kazánfűtők, mozdonyvezetők részére. A tanfolyam előadója Petrovics Zs. Milorád kikindai fűtőházi főnök. A vizgát állami bizottság előtt szerb, magyar vagy német nyelven lehet letenni. Az egész országban ez az egyedüli állami szaktanfolyam, ahol magyarul is lehet vizgázni.

— **Harangszentelés Budiszaván.** Budiszaváról jelentik: A község katolikus lakossága vasárnap ünnepelte templombucsját és ugyanekkor felszentelték a templom két új harangját. A felszentelést nagy közönség jelenlétében Gulyás Károly plébános végezte.

— **Noviszadi repülő Szomborban.** Szomborból jelentik: Kedden délelőtt Noviszadról két katonai repülőgép indult Szomborba, hogy ott próbarepüléseket végezzenek. Az egyik gép, amelyen Pavelics örmesterpilóta és Pintér hadnagy megfigyelőtiszt ültek, minden baj nélkül érkezett meg céljához, a másik gép azonban, amelyen Blodis Pavle repülő-hadnagy tartózkodott, Odzsacínál motorhiba miatt leszállt és a leszállás alkalmával kissé megsérült, úgyhogy csak később folytathatta útját Szombor felé.

— **Felolvasás az orvosi kaszinóban.** Csütörtökön délután 6 órakor az orvosi kaszinó (Nemzeti-szálló — régi Lloyd helyiség) felolvasó ülést tart betegbemutatással. Az előadás után társasvacsora.

— **A kisasszony férje.** A szuboticei Népkör színháztermében október 14-étől csütörtöktől kezdve mutatják be Drégely Gábor nagyszerű vigjátékát, a Kisasszony férjét. A próbák fényesen sikerültek és a darab diszletezése és a precíz rendezés után csak elismerőleg lehet szólni a vigjátékról, amelynek főszerepeit Reiter Ilonka, Gyenizse Ius, Weisz Irén, Weisz Ferenc, Mayer Béla és Köhalmi Pál, a szuboticei műkedvelők legkiválóbbjai alakítják. A közönség körében dr. Szabó Jucit is felülmúló nagy érdeklődés mutatkozik a darab iránt, amely feledhetetlen eseménye lesz az idei színházi szezonnak. Jegyek elővételben még Weisz S. Alekszandrova-utcai üvegkereskedésében kaphatók.

— **Ármentesítő társaság alakul Kikindán.** Kikindáról jelentik: A város legközelebbi közgyűlésén tárgyalják Lepedát Milivoj polgármester javaslatát a galackai rétek ármentesítésére és a város területén levő Bara-mocsár lecsapolására vonatkozólag. Erre a célra megalkotják a galackai ármentesítő társaságot, amely a közeljövőben megkezdéné a munkálatokat. Ugyanezen a közgyűlésen tárgyalják a földművesiskola felállításának ügyét is.

— **A kantonl vörös csapatok százezer dollárral vesztegették meg Vu-Csang védőrségét.** Londonból jelentik: Sanghából érkező jelentés szerint Vu-Csang bevételére csak azáltal vált lehetővé, hogy a kantonl vörös csapatok főparancsnoksága százezer dollárt fizetett készpénzben a vu-csangi csapatoknak, mire azok a várost feladták és letéve a fegyvert, elvonultak Vu-Csangból. A szövetséges csapatok vu-csangi parancsnokát, Lin-Csiu-Dzsin tábornokot, aki a várost nem volt hajlandó pénzért átadni, a kantonl fogságba vették.

SPITZER
szüics
szőrmeáruháza
Szubotica

Szörmekabátok 1500 D-től
Szörme 30 dinártól kezdve

Zeneművek

modern tanczene, iskolák és előadási darabok legnagyobb választékban eredeti áron **Vig** zeneműkereskedésében Szubotica

Edition Schott számonkint 6 dinár. — Schott-árjegyzéket készséggel küldök

— **Meghalt Shaw szigorú kritikusa.** Londonból jelentik: Walkley, a Times hírneves irodalmi kritikusa, aki különben minisztériumi igazgató, hétfőn hetvenegy éves korában meghalt. Walkley nevét az a lakonikus kritikája tette híressé, amelyet annakidején Shawnak »Egy borzalmas éjszaka« című drámájáról írt. A kritika a következőképpen hangzott: »Egy borzalmas éjszaka? Valóban! Walkley.«

A prágai DFC—SAND mérkőzésre a nagy érdeklődésre való tekintettel jegyek elővételben kaphatók S. A. Engl Rudics-uccai gépüzletében.

— **Szerencsétlenség játék közben.** Szentáról jelentik: Farkas Mihály négyéves kis fiú az utcán játszadozott egy öt éves kis lánnyal. Játék közben a lány belelökte az árokba játszótársát, aki bal lábát eltörte. Beszállították a szentai kórházba.

A szubotcai Izr. Nőegylet és Nép-konyha október 23-ikán a Bárány-szállodában Millos Aurél, a hamburgi »Tanzbühne Laban« tagja és Krutsay Erzsébet, a budapesti Operaház tagjának közreműködésével modern balettestélyt rendez. A balettestélyt tánc követi Pátkai zenekarával.

— **Egy örült kiirtotta öttagu családját, azután öngyilkos lett.** Gálszécsről jelentik: A Gálszecs közelében lévő Garany községben borzalmas családirtás retvával kiirtotta öttagu családját, azután pedig felakasztotta magát a ház gerendájára. Mire a szomszédok rájuk akadtak, a család minden tagja halott volt. Jéger András hosszabb idő óta elmebeteg, azonban, mivel csendesen viselkedett, családi ápolás alatt hagyták. Az utóbbi időben a szerencsétlen embert súlyos veszteségek érték és emiatt egyre izgatottabban viselkedett. Sűrűn emlegette családjának, hogy ne dolgozzanak, mert ugys hiába. Meg fognak halni. Az örült Jéger felesége és négy gyermeke torkát álmukba metszette el. Ő maga azután felakasztotta magát.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka!

Urínok figyelmébe! Szinte lehetetlen olcsó árban készülnék angol és francia munkák elsőrendű kivitelben. Weinert női divatszalonjában. I., Páje Kujundžića 22. 8062

— **Lelőkték a kerékpárról és eltörte a lábát.** Szentáról jelentik: Boros Lajos nyolc éves szentai diákot Tényi Pál kereskedő tizenöt éves inasa lelökte a kerékpárról, aki olyan szerencsétlenül esett le, hogy bal lábát eltörte. A rendőrség az inas ellen megindította az eljárást.

— **A titeli »Gusle« dalárda vendégszereplése Zsabaljon.** Zsabaljról jelentik: A Zsabalji közművelődési egyesület meghívására a titeli »Gusle« nevű dalárda szombaton fényesen sikerült hangversenyt rendezett. A hangverseny tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják.

— **A tigris tiszteletben tartja a részvényesek jogait.** Berlinből jelentik: Mulaságos kis eset történt a napokban a berlini állatkertben. Egy öt éves kislány keresztülbújt azon a korláton, amely a nézőközönséget a tigris ketrecétől elválasztja és a ketrec rácsain benyújtotta a kezét a tigrishez. Egy ismeretlen ur ebben a pillanatban odaugrott, figyelmeztette a kislányt, hogy vigyázzon, mert a fenevad megharapja. A kislány erre nyugodtan így felelt: »Engem nem harap meg, bácsi kérem, mert mi részvényesei vagyunk az állatkertnek.«

ELSER-fonal, ELSER-mosott, ELSER-Webe. Selyemszál (Seiden-webe)vásznak felülmúlhatatlan minősége 75 év óta közismert.

8448

KÖZGAZDASÁG

Visszaesett a lira a hétfői magas árfolyamáról. Zürichből jelentik: A lira hétfői hatalmas javulása után kedden a devizapiacokon nagyobb visszaesés következett be, amely még a délutáni órákban sem jutott nyugvópontra. Zürichben a hétfői 21.75-ös árfolyammal szemben a keddi nyitáskor már 21.30 volt a lira árfolyama, amely délig 20.75-ig esett. Délután ismét javulás állott be a lírában, amely egész 21.10-ig emelkedett.

Ford autógyárat létesít Splitben. Splitből jelentik: Ford amerikai autógyáros Splitben autógyárat létesít, amely az egész Déleuropát el fogja látni autókkal. A gyárat eredetileg Konstantinápolyban akarták felállítani és csak utóbb változtatták meg ezt a tervet.

SPORT

A DFC megérkezett Szuboticára

Nyilatkozik a prágai csapa intéz je

A DFC kedden délután megérkezett Szuboticára és — mint jeleztük — szerdán a SAND-dal mérkőzik. A prágai proficsapat vendégszereplését óriási érdeklődés előzi meg, mert ma a kontinens egyik legkiválóbb csapatának tekinthető, amely mindenhol, amerre megfordult, sok hívet szerzett a híres prágai futballnak. Megérkezésük után munkatársunk felkereste a csapat intézőjét, aki érdekes nyilatkozatot adott a DFC átszervezéséről és jövőbeni aspirációjáról.

— Az egyesület — mondotta — mint ismeretes, belépett a csehszlovák szövetségbe és ezentel a bajnokságot a csehszlovák szövetség keretein belül fogja végigküzdeni. Ez a körülmény azt jelenti, hogy ezentel bajnoki mérkőzést kell játszanunk legerősebb csehszlovákiai riválisainkkal, a Szláviával és a Spártával is. Nagy feladat vár ránk, mert komolyan aspirálunk a bajnokságra és reméljük, hogy tervünk sikerülni fog. Csapatunkat a bajnokságra átszervezzük, a gyengébb helyeket megerősítjük, azok helyett pedig, akik a közeljövőben megválnak egyesületüktől, európai híru játékosokat szerződtetünk. Mahrer, a csapat centerhalfja Amerikába szerződött, de bármennyire is sajnáljuk távozását, sikerült hasonló képességű játékosot találnunk. Nevét egyelőre nem közölhetjük, csupán annyit árulhatunk el, hogy Európa legkiválóbb centerhalfja fog január elsején színeinkbe öltözni. A mai csapatunk, amellyel szerdán starthoz állunk a bajnokságban, szintén elsőrangú és meg fogja állani a helyét a legerősebb meccseken is. Csatársorunk képességeit már ismeri a szubotcai közönség és a szerdai mérkőzésen ismét alkalma lesz meggyőződni arról, hogy nem méltatlanul iparkodunk a bajnokságot megszerezni.

A DFC szerdán a következő csapattal áll fel a SAND ellen:

Taussig — Kuchinka Weiglhoier — Szedlacssek, Ottoway, Krompholz — Bobor, Patek Kannhauser, Less, Bressau.

A mérkőzés délután két órakor kezdődik.

A kitűnő profi-együttes Szuboticáról Beogradba megy, ahol a Jugoszlávia és a BSK lesz az ellenfele.

A bécsi Amateure Budapesten. Budapestről jelentik: A bécsi Amateure ajánlatot tett a Hungáriának egy Budapestben megtartandó mérkőzésre. Az ajánlatban a bécsi egyesület közli, hogy hajlandó Tandlert erre a mérkőzésre átengedni a Hungáriának azért, hogy ne kerüljön szembe Orth-tal, de Tandler helyett viszont a Hungáriától kér kölcsön egy hátvédet.

TŐZSDE

Zürich, október 12. (Zárlat.) Beograd 9.15, Páris 14.875, London 25.1125, Newyork 517 és ötnyelcad, Brüsszel 14.40, Milánó 20.95, Amszterdam 207.10, Berlin 123.20, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 58, Budapest 72.50, Bukarest 2.75.

Beograd, október 12. (Zárlat.) Páris 164, London 274, Newyork 5655, Genf 109425, Milánó 22750, Berlin 1348, Bécs 798, Prága 16780, Budapest 794, Bukarest 2990.

Zagreb, október 12. (Zárlat.) Páris 164—166, London 27440—27520, Newyork 5645—5665, Brüsszel 158—160, Milánó 22795—22995, Amszterdam 2268—2274, Berlin 134950—135250, Bécs 79750—80050, Prága 16740—16820, Zürich 109275—109575.

Szombori terménytőzsde, október 12. Buza, bácskai 76-os 267.50—272.50, 75-ös 262.50—267.50, 77-es 257.50—262.50, szerémségi 76-os 267.50—272.50, 75-ös 262.50—267.50, 77-es 257.50—262.50. Tisza bácskai sleg 271—273, Bega bánati sleg 268—270, Bega sleg 76-os 265—267.50, szerémségi 247.50—250.50. Rozs 180—185. Zab bácskai 135—140. Árpa 62—63-as 150—155, 63—64-es 155—160, Tavasz árpa 170—175. Kukorica bácskai 160—162, bánati 160—162, szerémségi 160—162. Uj kukorica csöves 72—75, morzsolt 105—110. Bab 145—150. Liszt 0-ás 420—440, 2-es 370—390, 5-ös 320—340, 6-os 250—270. Korpa 105—110. Forgalom 118 vagon. Irányzat: szilárd.

Noviszdai terménytőzsde, október 12. Buza 2 és fél vagon 75—76-os 2 százalékos 265, 1 vagon szerémi 75—76-os 262.50. Tengeri 1 vagon, bácskai 152.50, 3 vagon bácskai uj 107.50, 1 vagon szerémségi száritott 147.50, 5 vagon bácskai Tiszahajó 145. Bab 1 vagon, fehér 137.50, 1 vagon bácskai 145. Liszt 1 vagon 0-ás kombinált 425, 1 vagon 2-es bánati 365, 1 vagon bácskai 5-ös 325, 2 vagon 6-os bácskai 260, 2 vagon 80 százalékos bácskai 330. Korpa 6 vagon juta zsákban 105 dinár. Irányzat tartott. Forgalom 29 és fél vagon.

Newyorki gabonátőzsde, október 12. Buza, őszi vörös 148.75, őszi kemény 153.5, tengeri 86.625, liszt 715—735. Irányzat buzánál és tengerinél szilárd, rozsnál tartott.

Budapesti gabonátőzsde, október 12. A határidőpiacon az irányzat szilárd, a forgalom élénk, különösen márciusi és májusi buzában, amely rekordárfolyamot ért el. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban. Buza októberre 362—364, zárlat 363—363.5, novemberre 370—371, zárlat 370—371, márciusra 399—402, zárlat 401.5—402, májusra 405—408, zárlat 407—407.5, rozs októberre

Fekete fejű / Hamilla / virág hajkezeléshez

A székfűvirágot kitűnő hatása miatt régóta elsőrendű fejbőrkezelő szerül becsülik. A fekete székfűvirágnak igen időrőlre és ezért alkalmatlan alkalmazását azonban régen elhagyák, amióta a székfűvirágot tartalmazó

feketefejű shampion

hajmosóporban oly kellemes és zamatos szagú szerre akadtak, mely a fejbőrt alaposan megtisztítja, a hajnak pedig selyemszerű fényt és tömör kinézetet kölcsönöz. A valódi gyártmány mindig a „Fekete fej” mutató, világszerte ismert védjeggyel el van látva.

Főraktár Jugoszlávia részére:
„Rave” d. d. Zagreb

269, zárlat 268—270, márciusra 298—299, zárlat 298.5—299. A takarmánypiacon az irányzat szilárduló, az üzleti tevékenység élénkebb, az áremelkedés azonban mérsékelt. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 352.5—370, rozs 262.5—266.25, árpa 210—230, sörárpa 280—310, köles 185—195, zab 195—215, tengeri 250—252.5, repce 550—80, korpa 155—157.5, lucerna 2.2—2.6.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)
Csütörtök, október 14.

Bécs (531) 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20.05: Operatellőadás.
Zagreb (350) 20.30: Kamarazene.
London (365) 19: Táncczene. 21: Kantonazene. 22.45: Beethoven-szonáták, előadja Maurice Cole. 23.30: A savoyi Havana-band hangversenye.

Staribeceji rádiólerakatunk

címe

Schumacher Rezső

KONRAT D. D.

rádiószaküzlet Subotica

Breslau (418) 16.30: Koncert. 20.30: Táncczene.

Róma (425) 17.30: Jazz-band. 21.25: Koncert.

Budapest (560) 17.15: A magyar operaház kamarazenekarának hangversenye. 21.45: Német dalest.

Berlin (504) 16.30: Koncert. 22.30: Táncczene.

KINTORNA

Kohn megy az uccán, ujságot olvas, a villamos elgázolja és levágja mind a két lábát.

— Csak nekem lehet ilyen pechem!
— sóhajt Kohn a vérében fetrengve.
— Pont ma vásároltam egy tubus kenőcsöt lábizzadás ellen...

Drukkol a diák a hittanvizsgán, mert teljesen készületlen. Kegyelemből kapja még a következő kérdést:

— Na, mondja meg, ki volt a négy evangélista?

— A... a... a négy evangélista volt a következő három, ugyimint: Péter és Pál.

Schwarz né idegesen rákiabál az úrara:

— Az a cipő, amit eladtál a Grünnek, vadonatúj volt. Miért mondtad neki, hogy használt?

Schwarz fölényesen így válaszol:
— Na hallod, egy vevőnek csak nem fogom megmondani az igazat!

Br. 16425/926. s.

Oglas.

Senat grada Subotice stavlja do znanja, da će se razmereni gr. pašnjak na Tompi (Tkzv. Gerbeto Krivo jezero, Bukvač itd.) na svrhu podizanja i sadjenja vinograda tek. god. 4, 6, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 24, 25, 27, novembra svaki dan u 8 sati pre podne na licu mesta na javnoj dražbi prodati.

Isključna cena je po lancu 5000 Din.

Trećina kupovne cene, biljegovine i mernički troškovi ima se odmah prilikom dražbe isplatiti izaslatelj komisiji. Zaostale dve trećine imaju se uplatiti u četiri jednaka obroka u gr. domaću blagajnu i to 15. maja 1927., 15. novembra 1927., 15. maja 1928., 15. novembra 1928. godine. Za zaostatkom kupovne cene plaća se računajući uvek u napred 8%.

Medjutim ima pravo kupac, da zaostatak kupovne cene u toku ovoga vremena u celosti ma i kada uplati. Dražba je pravovaljana za kupca odmah, za grad pak nakon senatskog odnosno nakon odobrenja agrarne vlasti.

Pristojbe, biljegovine kao i poreze počevši od odobrenja kupac snosi.

Ostali uvjeti mogu se u gospodarskom uredu pod zvaničnim satima, odnosno pri dražbi doznati.

Subotica, 8. oktobra 1926. god.

9403

Gradski Senat.

Oglas.

Senat grada Subotice stavlja da znanja, da će se prodati na javnoj dražbi na licu mesta granje (reža) i panjevi na sledećim danima i mestu:

1. Dne 19. oktobra u 8 sati pre podne kod lugarske kuće u Dasčanu (Deska):

35 m³ bagr. cep. panjeva

5 hrpa bagr. panjeva

3210 snopa granja (reže) bagr. seča

6435 snopa granja (reže) bagr. kresitba.

2. Dne 20. oktobra pre podne u 8 sati kod lugarske kuće u Krivomblatu (Gerbeto):

23 m³ bagr. cep. panjeva

15 hrpa panjeva

2230 snopa granja bagr. seča

3000 snopa granja bagr. kres.

3. Dne 21. oktobra pre podne u 8 sati kod lugarske kuće na Bukvaču:

71 m³ bagr. cep. panjeva

7145 snopa reže bagr. seča

Isti dan pre podne u 11 sati kod lugarska kuće u Radanovcu:

22 m³ bagr. cep. panjeva

62 komada panjeva

327 snopa reže hrast. seča

85 snopa reže dudova seča.

4. Dne 23. oktobra pre podne u 8 sati kod lugarske kuće u Hrastovači:

6 m³ bagr. cep. panjeva

50 komada bagr. panjeva

14000 snopa reže bagr. kres.

256 snopa reže hrast. seča.

5. Dne 26. oktobra pre podne u 8 sati kod lugarske kuće u Hajdujarašu:

8000 snopa bagr. reže kresitba.

Cena i biljegovina ima se na licu mesta izaslatelj komisiji prilikom dražbe odmah isplatiti a kupljen ogrev u roku od 15 dana iz gradskog skladišta odvesti.

Subotica, 8. oktobra 1926.

9402

GRADSKI SENAT.

Veszünk

iparvágányhoz alkalmas régi vagy használt

vasuti sineket

Ajánlatokat

Hartmann és Conen, Subotica Tel. 12.

POKOPNO UDRUŽENJE SVETOG DJORDJA U SUBOTICI.

1926. évi október hó 17-ikén délelőtt 11 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart a »Nena« vendéglőben (volt Hungária), melyre a tagtárs urak meghivatnak.

Tárgysorozat: Kapitányi hivatal átirata az egyesület módosított alapszabályai ügyében.

Szubotica, 1926. évi október hó 12-én.

9401

Elnökség.

POKOPNO UDRUŽENJE „SLAVIJA“

Értesíti tagjait, hogy folyó hó 16-án d. u. három órakor Szudarevics-ut. br. 52. Margit-malommal szemben levő vendéglőben

rendkívüli közgyűlést tart.

A tag urakat ezuton meghivjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés az eddigi működéséről.
2. Választmányi indítvány az egyesület további fenmaradásáról és esetleges feloszlatása ügyében.

3. További fenállás esetén tisztikar és a választmány megválasztása.

4. Indítványok.

Szubotica, 1926 október 9-én.

9425

Végrehajtóbizottság.

Alulírott ezuton mondok köszönetet a subotica „SREĆA“ Jótékony Kiházasító Egyesületnek a részemre járó segély pontos kifizetéseért.

Subotica, 1926. október 12.

9416

Stevan Djurdjević Subotica

Pénteken, f. hó 15-én d. u. fél 3 órakor I., Pajo Kujundzsics-u. 5. a.

magánárverésen

eladom a vb. Rédei Tibor vegyeskereskedő csődtömegéhez tartozó

fűszeráru-, liqueur-, csokoládé-, írószer-, rövidáru, stb. raktárt.

Felvilágosítással az árverés előtt irodámban szolgálok.

Dr. Békeffy György

ügyvéd, csődtömeggondnok.

Kézműáru üzletemet

nov. 1-én főté, Conen-ház Engler Ignác fiai mostani helyiségébe

helyezem át

s ujonnan berendezem. A hurcolkodás előtt a mostani raktáramon levő összes őszi külföldi ujdonságokat feltűnő olcsó áron elárusítom.

MAMUzsics ANTAL

Városi Zenede épület.

9107

VADÁSZOK!

A vadászfegyverek és löszerek lényegesen olcsóbbak lettek.

Kérjék a legujabb, nagy képes fegyverárjegyzéket.

V. BATA SIN**SUBOTICA**

vadászfegyver és löszér nagykereskedő cégtől. Az ország egyik legnagyobb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete

Vadászfegyvereinkért írásban jótállást vállalunk

Óriási raktár. Óriási választék.

NAGYBAN.

KICSINYBEN.

Tegyen egy próbavásárlást.

VADÁSZTÁRSASÁGOKNAK KÜLÖN ÁRENGEDMÉNY

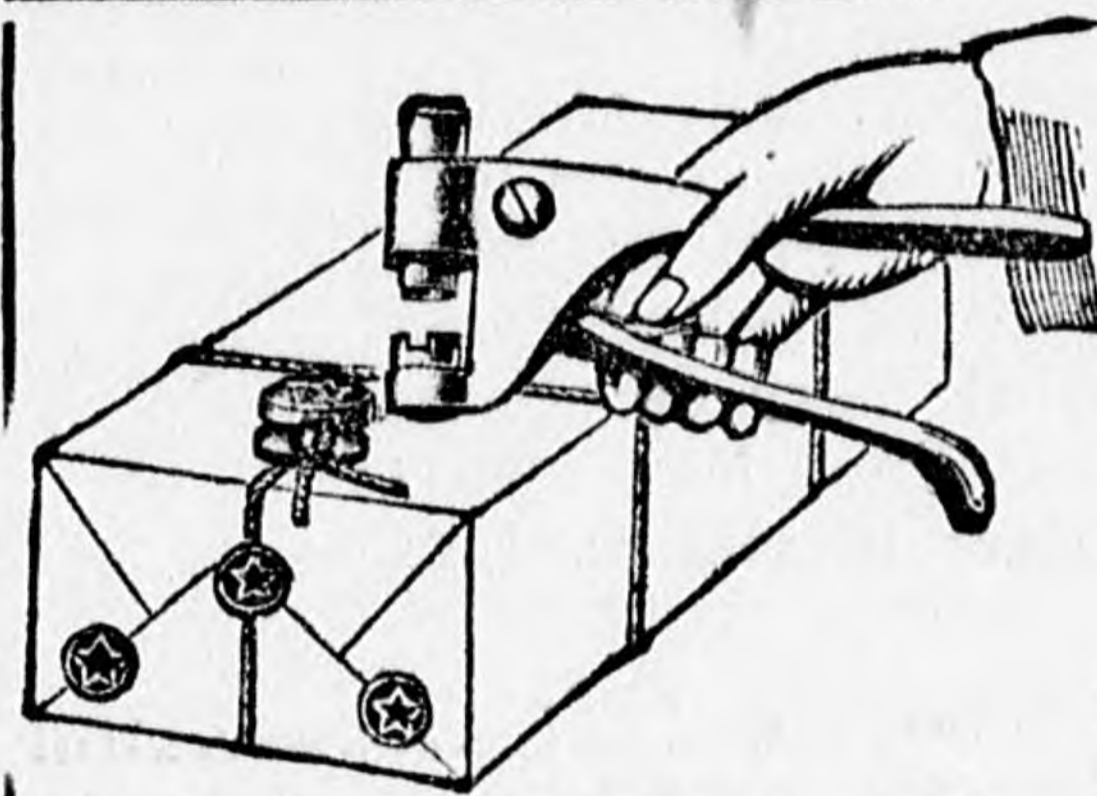
Villanyerőre berendezett, nagy puskaműves műhelyünk, elsőrangú fegyvermester vezetése alatt áll.

Javításainkért teljes garanciát
Telefon 614. vállalunk Telefon 614.

Nincs olyan regény ami mélységekben gazdagabb, kalandokban fordulatosabb, meglátásban színesebb volna, mint

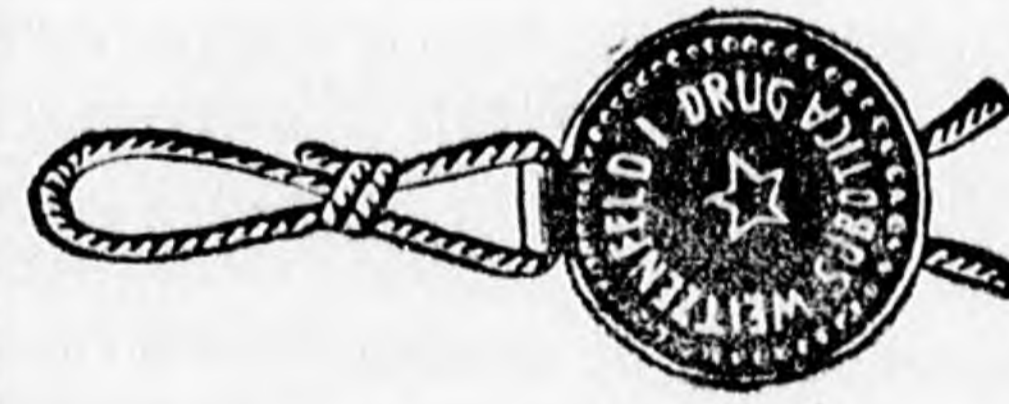
Jack London valóságos élete

amit felesége irt meg. E nagy könyv ára 85 dinár. Portó 5 dinár. A pénz előzetes beküldése után szállítja a Minerva R. T. könyvosztálya Subotica

Malmok, gyárosok, kereskedők figyelmébe!

Zsákok, bálák, postacsomagok részére acélemezzel plombák bármilyen kivánt dombornomású felirattal

WEITZENFELD és TÁRSA CÉGNÉL SUBOTICA**Paplanyárba****munkavezető(nő)**

azonnali belépésre felvétetik. Írásbeli ajánlatok vagy személyes jelentkezés Radió Reliam Jugoszlavija Subot'ca, Kralja Petra Park 9. Postafiók 48.

Kérjen állandóan**OSPIERRE**

fogpasztát és szájvizet saját érdekében

»MORAVIJA« A. D. SUBOTICA

ALEKSANDROVA ULICA 13.

E hónap 25-én hurcolkodunk Beogradba

A nagy kiárusításból még megmaradt női, leányka és gyermek gyapju és selyem ruhák, rövid kabátkák, bluzok, Poul-Owerek, mellények ujjal, kötöttáruk stb. feltűnő olcsó árban lesznek kiárusítva

Csak e hónap 25-ig!

9447

Csak e hónap 25-ig!

Jótállás a biztos eredményért!!!
 REITTER OSZKÁR találmánya
PATKÁNIN

 Törv. véd.
PATKÁNYIRTÓSZER
 Egy doboz ára 15 dinár
 Megrendelhető:
 Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Becskek.
 Viszonteladók Suboticán:
 Herzl Drogeria, Kurtas Milos csemege- és fűszerkereskedés, Decsi Jenő gyógyszerár
 Vidéki viszonteladók:
 Ada Wolf Soma vegye kereskedés
 Arač (Torontál) Veselinov gyógyszerár
 Bajmok Balassa Bertalan vegyeskereskedés
 Beltinci Ebenspanger Jean vegyeskereskedés
 Bač-Petrovoselo Kolofon K roly gyógyszertár
 Čantavir Krausz Mór vas- és fűszerkereskedés
 Novisad Popity Milán gyógyszerár
 Kosta Živojnović, Higiea drogeria
 Nakovo (Banat) Bárany Lajos gyógyszerár
 Odžaci (Bačka) Rausch Ede vegyeskereskedés
 Pančevo Dragutin Irsek drogeria
 Sombor Fehér drogeria
 Senta Bánffy Gyula gyógyszerár
 Glücksthal Zoltán gyógyszerár
 Jovanovits Vojislav gyógyszerár
 Ormos Andor drogeria
 St.-Kaniža Domokos János gyógyszerár
 Stara-Moravica Facsar Albert vegyeskereskedés
 Topola (Bačka) Balla Árpád kereskedés
 Veliki-Bečkerek Kovács drogeria
 Balla Richard drogeria
 Kollarich Gábor gyógyszerár
 Vinkovci Eisenstädter Adolf vegyeskereskedés
 Vršac Flórián G. és Fiai vegyeskereskedés
 Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában
 Írtásokat felelősséggel vállalunk. 1045

Lapkihordáshoz
 reggelre, napi 1-2 órai munkára keresünk kihordónókat
BÁCSMEGYEI NAPLO
 kiadóhivatala

INGATLANHITELT
 nyujt elsőrendű bank, földre lánconként 5000 dinárt, házakra érték. felét, évi kamat 12%
 Felvilágosítás: „Express”
 szállító cégnél Subotica Aleksandrova ul. 9.

Deutsches Fräulein
zu 2 Kindern wird gesucht, das auch in den häuslichen Arbeiten behilflich ist, zu einer Familie die Ende Oktober nach Beograd siedelt. Gute Behandlung. Anständigkeit u. Fleiss wird unbedingt gefordert. Näheres bei
„Moravia“
 Wirkwaren-Gesellschaft Subotica, Aleksandrova ul. 13
 9447

NYUGAT
 az egyetlen európai színvonalon álló magyar szépirodalmi folyóirat
 okt. hó 1-től Jugoszláviában is kapható
 Előfizetési ára negyedévenként 100 D.
 Egyes szám ára 20 dinár

Em. Fischer Zagreb
 Jurislovca u. 6. Sudnička u. 3.
 Legelőbban szállít kerékpárt, erékpár alkatrészeket, varrógépeket, gramofonokat, gramofonlemezeket, footallokat és labdarúgók labdákat — mag nyújt részre is. — Sportgép és egyéb mechanikusok és iparosok munkáit kapnak. — Ké és in yep épes ártékot.

Virágoserepek
 kaphatók
ILLGENNÉL
 So' otaka (Cimbkötő) ul. 7

Existencia
 Jólmenő iparvállalat elköltözés miatt eladó.
 Érd. klődés: VOJVODINA 150,000 jelge alatt kiadóhivatal továbbit.

NYUGAT
 az egyetlen európai színvonalon álló magyar szépirodalmi folyóirat
 okt. hó 1-től Jugoszláviában is kapható
 Előfizetési ára negyedévenként 100 D.
 Egyes szám ára 20 dinár

Legjobb minőségű fém- és arany **FOGAKAT**
 mindenkinél olcsóbban, lemesszebbmenő garancia mellett készítik. Tartós fogtömésel. Érzéstelenítő foghúzás.
 Dent. **SCHÄFFER GÉZA**
 Subotica Kr. Aleksandrova u. 15. Vasulj parkkal szemben. Kétféle és sarokház.
 Vidékiek aznap lehetőséggel kiegitetnek. 6714

Egy gazdag bankár leányának és egy orosz fogólynak szenzációs, érdekes szerelmi vergődése, Erdős Renée legnagyobb regénye
Báró Herzfeld Clarissz
 Ára 86 dinár. Portó 5 dinár. Pénz beküldése után szállítja **Minerva R. T.** könyvosztálya Subotica

Első **Subotica Esernyőkészítő Műhely**
 megrendelés szerint 2 óra alatt készít bármilyen ernyőt.
Anyagokban nagy raktár!
 Vidéki megrendeléseket tucatonként teljesít.
Özv. GERBER JAKABNÉ SUBOTICA
 Bene Sudarevičeva ulica 32.

A modern férfi és nő szerelmi és erkölcsi életének tükré, Wassermann páratlanul érdekes regénye
Laudin és családja
 Németül 6 hónap alatt 30 kiadást ért el. Ára 40 dinár. Portó 5 dinár. A pénz beküldése után szállítja a **Minerva R. T.** könyvosztálya Subotica

Hölgyek figyelmébe!
 Hajvágás, ondulatás, hajmosás manikűr, hajfestés, babajavitán és e szakmába vágó bármilyen munka a legjutányosabbban, leggyorsabban és legpontosabban készül. Bármilyen hujmunkát elvállalok, vágott és kihullott hajjal veszek. — Vidékről hozott babajavitást azonnal elkészíték. 8998
Lagner János
 uri- és női fodrász
 Subotica, Pašičeva ul. 6.

Orth. koser
 szalámi, virsli, füstölt-hus, emmenthali, „Ceres” **KOKUSVAJ** állandóan kapható
Sugar Manó
 cégnél Subotica

„BRISTOL“
GOMBOSNÉ BAH JULISKA
 HIMZÉS-SPECIALISTA
 Subotica, Aleksandrova 1 (Lelbach-ház)
 Készít: géphimzést (tamborirozás), kézi- és gyöngyhimzéseket, amerikai rendszerű aljplissét, gouvret, gépjárat, gomb behúzást, endlisert és madeirehimzést. 9314
 Az anyag színéért felelősséget nem vállalunk.

Borbélyok figyelmébe
 Valódi bécsi mintájú maszszív **forgószéket** 550 dinárért **csak**
SZOLLÓSI JÓZSEF
 asztalosnál kaphat
 Subotica, P. Kujundžičeva ulica 20 9257

Iskola táskák, legújabb fajta női ridikülök legolcsóbb bevásárlási forrása
Schlager Henrik
 bőrdobos és speciális bőrúru szaküzlete
 Subotica, Aleksandrova 1. (Lelbach-ház)

Nea-Crem
 legmegbízhatóbb arc- és kézápoló
KORONA GYÓGYSZERTÁR
 VÁROSHÁZA SUBOTICA

Litográfiai MUNKÁK
 Legújabb technikával
FISCHER ERNO
 GRAFIKAI MŰINTÉZETÉSEN SUBOTICA

Tankönyvek
 Magyar- és németnyelvű iskolák részére. — A Ministarstvo Prosvete által engedélyezve. **KAPHATÓK**
 Hiteles tankönyvjegyzéket kívánatra küld:
Lipsitz és Lampel
 könyvkiadók Subotica
 Iskolalírák minden vonalzában, viszonteladónak olcsón 75% számlítjuk.

Házak posta közeli- ben lakásokkal, üzlethelyiségek a főtéren és kocsmalakkal. Villatetek Palicson sürgősen jutányosan e adók. Bővebbet Földes ruházlet

Olcsó vászon-vásár
 Filiala **Š. KRAMER**
 Vilsonova ul., Zöldfavendéglő mellett
 1-a 90 cm. széles sárga vászon 11:50 din.
 1-a fehér vászon 10— din.
 amíg a készlet tart
 8223

„PÁRIS“
 KALAPUJDNOSÁGAI
 a legnagyobb igényeket is kielégítik
SZENDI JOLÁNKA
 Szubotica, Pašičeva-utca 9. 7411

ÜZLETÁTHELYEZÉS!
 Üzletemet a városháza alól **nov. 1-én** áthelyeztem **Kr. Aleksandra ul. 13 sz. alá** (volt Moravia helyiségebe), amelyet modernül **büffé, fűszer és csemege** részére berendezek és új áruval felszerelék
 Kérem a n. é. közönség további szives pártfogását
Martin Schik 3916

FELLENDÜL AZ ÜZLETE
 ha csinos és izléses levélpapíron levelez!
 Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtunk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.
Szállítunk
500 drb nagy levélpapírt, 500 finom borítékot összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért összesen 280 dinárért.
 Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
 Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számláit
 Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.
Jó papír. — Izléses kivitel.
 Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.
 Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

„DAMA“ FEHÉRNEMŐSZALON

 A legújabb szabású ingbugyik, hálójingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tüazsurral, ptyoennel stb.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt
Ritka alkalom földvásárlásra
 Bővűt romániai részén 400 holdas teljesen tehermentes **elsőrangú minőségű földbirtok**
 kisebb parcellákban is a tulajdonos elhallozása miatt rendkívül olcsón eladó
 A birtok vasuti vonal mentén fekszik, vasuti állomása, póstája, távirtdája, telefonja van.
 Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal 3766

KORZÓ MOZI

Október 14—17-én
Csütörtök—vasárnap
A francia Pathé-gyár ezidei remeke
FORRADALOM
(LA VERTIGE)
Látványos és izgalmas attrakció az orosz forradalomból 7 felvonásban.
Főszereplő:
JAQUES KATLAIN
A Königsmark, a Rózsalovag és Szókratész a szerályból című filmek szereplője. — Történik Szent Péterváron és részben a francia Rivierán.
Elejétől végig lebillincselő.

LIFKA MOZI átalakításán és jel-sappal dolgoznak. Az építkezés a naplói órákban megtekinthető. Megnyitó október végén.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kíséretében számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdéskódokhoz válaszbélyeg melléklendő.

A »Moszkva«-vendéglő (kaszinóépület) teljes be- rendezése: kávéházi kasz- sza, sörrapparátus, aszta- lok, székek, teljes cuk- rászdabrendezés, üres hordók és konyhaberend- dezés eladó. 9375

Vételre keresünk hasz- nált gőzkazánt jó állapot- ban 10—12 légkör nyo- mással, cca 100 m² tűz- felülettel. Ajánlatok »Le- vant« rt. Bač (Bačka) címre kéretik. 9363

Egy kétszemélyes gene- ral javított teljesen üzem- képes Itala-autó külső és belső tartalék gumikkal eladó. Cím a kiadóban. 9423

Eladó forgalmas helyen fűszerüzletnek és vendéglőnek alkalmas sa- rokház, melyben jelen- leg péküzlet is van. Ér- deklődni Dévić Jánosnál Stara Moravica. 9424

Üzletfelfosztás miatt le- vépapirok dobozokban és mappákban, üzleti köny- vek, noteszek, comissiók könyvek, tinták, Penkala- ceruzák, sajtupapírok és minden e szakmába vágó cikkek olcsón kiadásit- nak. Állványok, pulatok. Kérem tisztelt vevőimet, hogy minél többen vásá- rollanak. Özvegy Székely Simonné, Halbroh-rház. 9419

Eladó nagyobb családi ház üzlethelyiségekkel együtt a Glied-malommal szemben. 15. szám. 9420

Egy öthónapos barna Do- bermann-kutya eladó. Ci- ril i Method trg 5. 9422

KÜLÖNFÉLE
Teljes ellátást keres egy fiatal leány uricsaládnál október 15-ikére Szubo- ticán. Ciril i Metod trg közelében. Ajánlatot a Bácsmegeyi Napló novi- szadi kiadójába. 9405

Olcsóbb mint bárhol
ENGLER ALBERT
harisnya király
SUBOTICA
Strosmajerova ul. 8 — Huspiac

500 DRB. ÓRA INGYEN
Minden IDOL-KREM dobozban van egy betű az

J D O L K R E M
szóból. Ha azokat összegyűjti és beküldi az üres dobozokkal együtt **juta'mul kap egy órát**

Kérje Ne fogadjon **mindenhol!** el mást!
Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D. NOVISAD

Apolló Novisad

Végre megjött
Harold Lloyd
A mozikközönség régen nélkülözött kedvence az ő legújabb művében
Házasság hármásban
— Csak két napig —
Jön! Jön!
A szezon kiemelkedő slágere:
Schellenberg festvőrek
Keilermann hasonnevű regény- nyoman.

NARODNI BIOSKOP

Csüt. és pént. — va. Árasnapig
HOOT GIBSON
A cow-boy király Suboticán!
Bemutatók a legnagyobb attrakciójában a
Kisérlet a farmon
című 6 felvonásos, rendkívül izgalmas cow-boy kalandor drámájában.
Mint kísérő 2 felvonásos
BURLESZK KOMÉDIA
Ma utoljára hatalmas kettős műsor
Henny Porten,
Rudo pho Va'entino

Ford alkatrészek
Ford javítások

Ha olcsó és megbízható munkát akar, forduljon **Ford** autorizált ügynökségéhez:
Klein Géza és Fiai
Subotica

3 szobás mellékhelyisé- gekkel ellátott lakásom elcserelném 1—2 szobás lakással. Cím a kiadóban. 9398

Kölcsönt hosszú vagy rö- vid lejáratra, bekebele- zés vagy anélkül, olcsó kamattal kapható. — Bömches ügynöksége Bačka-Topola. 9380

Különbeíratu szép tisztá uccai butorozott szoba a központban magános uri- embernek 15-ikére kiadó. Cím a kiadóban. 9399

Ióforgalmu vendéglőt ke- resek, elszámolásra vagy bérbé. Lično pravo van. ajánlatokat kérek a ki- adóba »lccs« jellegre. 9409

Kész férfi és női fehér- nemű legiobb és legol- csóbb Pollák Leonál Sen- tán (Bácskában). Kérien árlégyzékét. 9228

A beltéren városháza kö- zelében szép nagy tágas üzlethelyiség kiadó. Cím a kiadóban. 9426

Elegáns uccai szoba bel- téren egy személyre azonnal kiadó. Cím a ki- adóban. 9397

Aki nekem 10 dinárt be- küld, megkapja a most megjelent 3. sz. levélbélyeg ár- jegyzékemet és hoz a 50 drb kü- lönféle bolgár bé- lyegyet. Isidor Steiner bé- lyegkereskedő Brod n/S. 8609

Nem kell várni a »Pom- padour«-ban. Elsőrendű munkaerők a legpontosab- ban végzik az összes fod- rászathoz tartozó dolgo- kat, u. m.: halfestés, hal- vágás, ondolás, wasser- welle, parókák készítése stb. Tisztaság, pontosság és figyelmesség az elvtűnk **Kozmetika, Manicur.** 8431

10 nap alatt nagyon szép lesz, ha a »Pompadour«- ba jár arcápolásra. Te- hát siessen, hogy megsza- baduljon: szepő, patta- nás, máifolt, alkalmatlan hairsálak, szemölcs, stb- től. **Gyógykenőcs, Gyógy- szappan, Gyógypuder, Fodrászat, Manicur** 8430

Varrógépijavítás. Ujjonan felszerelt és elsőrangú szakember vezetése mel- lett levő műhelyünkben elvállalunk mindennemű varrógépijavítást legju- tányosabban és iótállás mellett. Singer varró- gépraktár. Subotica, Hal- piac. 6955

Prágai zongoratermében Vel.-Kikindán mindenkor a legelőnyösebben vásá- rolhat zongorát. Nagy vá- laszték. 8820

Kanizsai tanvákon vasár- nap élel elloptak 2 vö- rös ökröt. Nyomravezetőt 1.000 dinár jutalomban rés- zesitem. Jelentés a ha- tóságoknál. 9414

Budapesti gázkocsz ér- kezik. Megrendelhető Ré- vai Adolfnál, Sokolska 2. Telefon 551. 8870

Must és ulbor, kitűnő mi- nőségű szőlőfajtákból, leg- olcsóbb napi árban kapha- tó. Hirschl Samu szőlőbir- tokosnál, Potiski Sv, Ni- kola (Senta mellett). 9317

Uztet és pinchehelyiség ki- adó, két láncc homokföld a szerb temetőnél eladó. Dohány fakereskedőnél. 9317

Ne mulassza el az alkalmat. Női készitáskák finom borból 30 dinártól. Női ha- risnyák nagy választék- ban. Selvem nyakkendők 28 dinártól. Férfi ing, pri- ma anyagból 75 dinártól. Jó minőségű férfi zokni 15 dinár. Gyermekcipők 30 dinár. Duplán varrott szandál minden számban. Vujkovic János (volt Kis Bazár) Rudičeva 3.

FOGLALKOZÁS

Intelligens solid német kisasszonyt keresek 2 gyer- mek mellé. Cím Pallas Sub- otica. 9193

Ügves fehérvasalónő, aki házakhoz jár, kerestetik. Subotica, Wilsonova 8. I. em. 9374

Gyógyszerészsegéd, aki szerbül és németül be- szél, kerestetik. Cím a ki- adóban. 9370

Perfekt fogtechnikus vi- déken állandó alkalmazást nyerhet. Cím a kiadóban. 9304

Fogtechnikus tanonc dija- zással felvétetik Dr. Vaj- dánál. Postanska ulica 9. 9274

Családos, 33 éves, volt gazdasági irodai tisztvi- selő, malomkönyvelő, ke- reskedelmi iskolai irettsé- gével, azonnali belépésre hivatalnoki vagy utazói ál- lást keres. Szíves megke- resést a kiadó »Nélkülö- ző család« jellegén továb- bit. 9130

Minden kulturállamban szabadalmazott, elsőrendű, versenyen kívüli autó- szakmába tartozó ké- szítmény eladására Ju- goszlávia minden nagyobb helységében ügves eladó- kat a vevők (autótulajdo- nosok) állandó és közvet- len látogatására rendkívül nagy jutalék ellenében. — Ajánlatokat német vagy szerb nyelven »Rascher und grosser Absatz« jel- lige alatt a kiadóhivatal továbbít. 9318

Német és angol nyelv- oktatás csoportokban, ha- vi 60 dinár tandíj. Be- iratkozni lehet minden- nap Miloš Obilića (volt Bognár) ulica 4. 9013

Intelligens német nevelő- nő jó bizonyítványokkal keres állást gyermekek- hez, jobb uriházhoz. Le- veleket »Megbízható« jel- ligére kér a kiadóba. 9138

Végzett gazdasz, 20 évi gyakorlat, állást keres, a szőlőtermelésben és a kertészet minden ágában jártas. Ajánlatokat a ki- adó továbbít. 9054

Előkelő biztosító társaság alkalmaz Bácska, Bánát, Baranya minden községé- ben szorgalmas helyi kép- viselőket. Ajánlatok ké- retnék a kiadóhivatalba »Régi, nagy társaság« jel- lige alatt. 9255

Német és magyar nyelv tanítását iskolagyermek- neknl elvállalja Petro- gradska (István) ul. 30.

Képviselet keres Szubo- ticára zagrebi részlet- árukereskedés. A képvise- lőnek vagyonával vagy bankgaranciával, esetleg más formában kezessé- get kell vállalnia üzletéi- ért. Nagyon szép kereseti lehetőség! Sürgős aján- latokat az Interklam d. d. Zagreb, Strosmajerova ul. 6. továbbít »Otolata 187—3« jelige alatt. 9382

Egy kifutófiu felvétetik Sár Sándorné főtéri di- vatáru üzletében. 9400

Gyermektelen házmaster- pár kerestetik. Bővebbet Uiházi ékszerésznl. 9408

Fiatallány gyermek mel- lé felvétetik. Cím a kiadó- ban. 9407

Mindenes beíró szakács- nő felvétetik. Cím a ki- adóban. 9406

Pénztárnoknö szerb, né- met nyelvtudással felvé- tetik Martin Schik fű- szerüzletébe Subotica. 9417

Gyakornokot azonnali be- lépésre keres Radio Re-klam Jugoslavia Subotica, Kralja Petra Park 9. 9427

Egy fiatal asztalossegédet felveszek. Cím a kiadó- ban. 9388

VÉTEL-ELADÁS
Elköltözés miatt olcsón eladó iókarban levő ma- gánjáró Nicholson-kazán 6 HP 8-as Hoffer csép- lövel, kerekese elevátor- ral, teljes felszereléssel együtt. — Megkeresések Báló Antal Bezdán, Bač- ka. 9368

Klasszikus opera és tánc- kották zongorára, vala- mint szépirodalmi köny- vek nagyon olcsón eladók. Cím a kiadóban. 9418

Szárzabél

30 dinártól kezdve 100 méterenként. Szalámibél: száraz torokból 1 dinártól kezdve darabonként, eredeti juhbelet 20 méteres kötegenként 5 dinártól kezdve, szótt lóbelet 3 dinártól kezdve méterenként ajánl a

D. D. za Izradu Creva
Subotica — Telefon 229.